

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 8 frt, 1/4 évre 8 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 8 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

1848—1894.

Arad, junius 23.

(—s) A nemzeti munka folytonossága köti össze és teszi történeti nevezetességüvé ezt a két esztendőt. 1848-ban a modern magyar jogállam épületének alapköveit rakta le a nemzet, 1894-ben pedig ennek az épületnek betetőzését ünnepli.

Ez az épület az állampolgárok teljes és föltétlen jogegyenlőségén alapszik s ép azért nem lehetett tovább tűrni, hogy a jogegyenlőség nagy elve a társadalmi és állami élet alapját képező családi jogban csorbát szenvedjen.

A különböző felekezeti állampolgárok között fennálló házassági akadályok, az egymás mellett fennálló nyolcz féle házassági jog és az állampolgárok többségére nézve hatáskörrel bíró egyházi bíráskodás házassági ügyekben, mind megannyi középkorbeli maradványok voltak. Ezeknek természetesen voltak és vannak is elkeseredett védői, kik a nemzeti munkában nemcsak részt venni nem akartak, hanem annak ellene is szegültek. Ebből keletkezett az a harcz, mely a liberális reformokat és általában a nemzeti munka egyéb teendőit is feltartóztatta.

A polgári házasság megszavazása megszabadítja közéletünket ettől a bénító nyomástól és a nemzet legjobb erőt ismét felszabadítja, hogy a nemzeti munkának szentelhessek hasznos tevékenységüket. Es ezt most fokozott mértékben megtehetik, mert most már olyan terrénum ez az ország, ahol a teljes jog-

egyenlőség az állam föltétlen tekintélyének és hatalmának keretében az egész vonalon ki lesz építve. A középkorbeli privilégiumát egy felekezetnek fölváltja a vallások egyenjogúsága, az állami és egyházi hatalmi körök összeolvadása helyébe az állam föltétlen függetlensége és tekintélye lép, s a dogma uralmát a törvényhozás, a lelkiismereti kényszer idejét a lelkiismereti szabadság és a jogegyenlőség véglegesen megszünteti.

Eme feltartóztathatatlan tényssel szemben el kell csendesülnie a felekezeti harcznak, mely az ország békéjét eddig dulta, mert az ultramontanizmus hiveinek most már be kell látniok, hogy minden erőlködésük hiábavaló volt.

A főrendiház második szavazásának bekövetkezett eredménye fölötti lelkes örömnünknek kifejezése azonban nem volna teljes, ha nem sietnénk a dicsőítésnek első szavait felséges királyunk személye iránt kifejezni, akinek bölcs és alkotmányos szava kétségkívül döntő súlylyal bírt e diadal sikerében.

A korona után pedig a dicsőségnek első fénysugara a *Wekerle*-miniszteriumot illeti meg, (mert ennek sziklaszilárd elhűsége nélkül e győzelem be nem következett volna) és pedig első sorban *Wekerle* Sándort és *Szilágyi* Dezsőt.

A kötelező polgári házasságról szóló törvényjavaslatnak törvényerőre emelkedéséhez most már csak a királyi szentesítés szükséges, miután a főrendiház azt harmadszori olvasásban is elfogadta.

BELFÖLD.

Magyarország öröme.

Hogy mily nagy hatást gyakorolt a polgári házasságnak megszavazása, legjobban bizonyítja az európai sajtó örömen kívül az a körülmény, hogy százakra megy azon táviratok száma, melyeket *Wekerle* Sándor miniszterelnök Európa minden országából kapott és melyek mindenike üdvözlöi őt a liberalizmus nagy győzelme alkalmával.

Erkeztek üdvözlő táviratok Ausztriából, Németországból, Franciaországból, Svéd- és Norvégországból, Angliából és Svájcából, legalább husz egynehány Olaszországból. A táviratok között nemcsak testületek, de egyes kiváló politikusok és magánemberek is vannak képviselve.

Magyarországról nem szólunk itt, s honnan minden vidékről még mindig érkeznek az üdvözlő táviratok. Ezenkívül Horvát- és Szlavonországból is igen tekintélyes számú üdvözlő-táviratok érkeztek a miniszterelnökhöz. Ez csak azt bizonyítja, hogy az egész művelt világ osztozik Magyarország örömeiben.

A szabadelvű pártból.

Az országgyűlési szabadelvű párt vasárnap este értekezletet tart, a melyen tárgyalás alá kerülnek a képviselőház által még el nem intézett egyházpolitikai előterjesztések s általában mindazon javaslatok, melyeket a kormányelnök minapi kijelentése még a nyári szünet előtti országgyűlésen napirendre tűzendőnek jelölt meg. A főrendiház által a házassági javaslaton tett egyetlen módosítást szintén tárgyalás alá fogja venni az értekezlet.

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Egy rózsás arczról.

I.

Ha ki tudnám fejezni,
El tudnám mondani:
Hogyan bilincbe vertek
Nagysádnak bájai...

Hogy azt a rózsás arczot
Feledni nem tudom...

— De jaj, ha szemben állunk:
Csak némán bámulom.

II.

Óh az a tiszta vlgás,
Mi arczodból nevet,
Még érintetlen rózsá,
Még hamva sem veszett.

Körötte még a bün is
Boldogsággal telik,
Ha ajkad mosolyokban
Hullatja levelit.

Pokry Károly.

Egy csókért.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

Mintha ezerszinű selyemszállal himezték volna ki, olyan ékes, olyan változatos, káprátozó volt a rét. A virágok a puha, setét zöld fűvön felül emelkedtek s vékony száraikon ülő fejcskéiket meg-megingatta néha a langyos, sejtelmesen sutogó szél.

A rét felett pedig, meg-megérintve néha egyik másik kimagasló illatos virágszalát, két lepke repdesett, ide-oda röpkedve, erre-arra csapongva, mintha tiszták, kergették, hajszolták volna egymást. Egyik hó fehér volt, csak két alsó szárnya végén feketét egy-egy setét, fényes pont, a másik halvány sarga, aranyhimes szárnyu.

A fehér lepke olyan aggodalmasan csapkodta össze apró szárnyaoskáját, olyan szemérmes félénkséggel siklott el az üldöző sarga szárnyu lepke előtt, mint ártatlan, szűzlelkű leánya az ölelő karok elől menekül.

Egyszer aztán fáradtan lecsapott, egy hosszú száru szarkalábra, a másik utána melléje. Mintha sugdosztak volna valamit, tán szerelmet vallott az a sarga szárnyu, aranyos pille-gavalér?

Osszedugták aztán vékony, fekete selyem szálszerű csapocskákkal diszitett fejcskéiket, tán az első csókot váltották, majd megberzen-

gették szárnyaikat és felemelkedve a virágról, egyenlő ivü röpüléssel tova szálltak.

Töszomszédos volt a birtokuk, már egy egész életen keresztül éltek egymás mellett, hanem azért mégis végtelenül gyűlöltek egymást. Tabódi Tárna Illés és szentkirályi Vékes Imre volt ez a két Rantzau, a kik abban különböztek csak az igazi Rantzauktól, hogy nem voltak testvérek és hogy még jobban gyűlöltek egymást.

Pedig egykor milyen jó barátok voltak. Sose lehetett egyiket a másik nélkül látni. Egyszer aztán észrevették, hogy fogy az egymás iránti bizalmuk, kezdenek idegenkedni egymástól, szótlankodni lesznek, egyik ha a másikkra rá szól, összerezzenek s mindez — félve vallották meg önmaguknak — azért a bájos gyermekleányért, ki velük egyszerre serdült föl a szomszéd birtokos kastélyában. Egyszerre támadt, egyenlő erővel szívükben a szerelem a szép Surányi Piroska iránt.

Es az egymást Castor és Polluxként szerető barátot a szerelem ridegen, könyörtelenül szétválasztotta.

Mikor már érzelmük fájó, a folytonos kétség között erősödött kínja mindkettőjük előtt elviselhetatlenné lett, akkor az utolsó lépésre határozták el magukat: egyszerre kérték meg a szép Piroska kezét.

A liberális javaslatok.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tudósítása. —

Budapest, június 23.

(y) A 149-ik §-ból álló házassági javaslat, mely a kötelező polgári házasságot van hivatva megalkotni, minden változtatás nélkül lett elfogadva a főrendiházban a részletes tárgyalás során is és pedig egy ülésben. A főrendek megtoldották egyetlenegy kis szakasszal, a melyben csak az volt kimondva, ami különben a törvény minden intézkedéséből kéri, hogy a polgári házasság semmiképen sem érinti a vallás által előírt kötelezettségeket.

A részletes vitában kizárólag maga a hercegprimás vezette azt a kis tábor, a mely még összeverődött, azért, hogy egyik vagy másik módosítással léket üssön a nagy elven. A primás a tájékoztatásnak és a törvények nem tudásának oly nagy bizonyítékát szolgáltatta, hogy az ember valóban elámul, hogy a történelmnek híres tanára eddigi életében oly keveset törődött a köz- és magánjognak még legelemibb részleteivel is.

Valóban nem érdemes azon indítványokkal foglalkozni, a melyeket a részletek módosítására vonatkozólag a hercegprimás tett. Azoknak egy része egyszerűen meg akarja dönteni a javaslat főbb elvét, t. i. kerülő uton akarta a kötelező egyházi házasságkötést is kimondatni. Különösen naiv volt az az indítvány, hogy az egyházi kötés előzze meg a polgári kötetést és midőn ezt nem fogadták el, rögtön azt az indítványt tette a hercegprimás, hogy, Isten neki, előzze meg a polgári kötetést az egyházit, csak azért, hogy ez a szó is belejusson a törvénybe: egyházi kötés, illetőleg, hogy az egyházi megáldás is kötelező legyen.

A mit azután közbe-közbe Zichy Nándor gróf beléprűskölt, annak csakugyan nem volt semmi értelme, legkevésbé volt pedig értelme annak az indokolatlan és céltalan fenyegetésnek, hogy ő bizony, ha másképp nem lehet, ellenagitációt indít meg a országban, hogy ezt a törvényt minél hamarabb megváltoztassák, vagy a mi még inkább kívánatos, eltöröljék.

Ebben ugyan nagyon csalódnak az urak. Sehol a világon, a hol egyszer a polgári házasság be lett hozva, nem történt azon változtatás. Franciaországban még az egészen ultramontán katolikus Bourbonok sem vál-

toztatták azt meg, midőn trónra jutottak. Belgiumban, a hol tudvalevőleg évtizedek óta egészen katolikus ultramontán kormány van uralmon, senkinek sem jutott eszébe ez irányban változtatást eszközölni.

Andrássy Aladár gróf rövid indítványa sokkal kevesebbet mond ki minden félreértés kizárásával, mint a mennyit például Keglevich István grófnak határozati javaslata tartalmazott, arra indította Eszterházy Miklós Móriczot és benső barátait, hogy névszerinti szavazást kérjenek, pedig épen-séggel nem értek el vele valami sokat.

Nincs semmi kétség, hogy ezt az új szakaszt a képviselőház szívesen megszavazza, akár egyhangulag is, és így nem is kerül többé vissza a polgári házasságról szóló javaslat a főrendekhez. Lesz e mód és lehetőség arra, hogy az összes reformjavaslatok még a nyári szünet előtt a főrendiházban is letárgyalassanak, ma még nem ítéltető meg, de az már mindenesetre bizonyos, hogy a képviselőházban az összes előterjesztések letárgyalatnak a jövő hét folyamán; nem is fog kellenni több hozzá mint két három nap, az anyakönyvjavaslat pedig letárgyalatik még a főrendiházban. Mindenesetre kár volna a többi három javaslatot öszre halasztani, miután ebből még az az egy baj származhatik, hogy öszszel a főrendek napokig foglalkoznak a javaslatokkal, ami tekintettel a delegáció ülésszakára, amely ugyis három hetet vesz igénybe, tetemes idővesztés.

Dessewffy Aurél gróf akinek a kesernyés modorát lehetetlenség megmagyarázni, bacsak valamely beteges állapotra nem vezethető vissza, megint összetűzött minden ok nélkül a miniszterelnökkel. Dessewffy Aurél gr. ugyanis már most határozatot akart provokálni az iránt, hogy egyházpolitikai javaslatokat a főrendiház az őszi ülésszakáig ne tárgyaljon többé, a miniszterelnök pedig ezal szemben csak azt az egyet jelentette ki, hogy ő erre vonatkozólag holnap fog nyilatkozni, miután még nem is volt alkalma ezt a fontos kérdést az elnökkel megbeszélni. Dessewffy Aurél gróf nem tágitott és újra felvilágosítást követelt a mikor erre a miniszterelnök hangsúlyozta, hogy arra csak nem lehet kötelezni, hogy épen abban a pillanatban adjon választ, amikor valamely főrendiházi tag kérdést intéz hozzá ilyen nagyfontosságú ügyben, Dessewffy Aurél gróf féltékenyen felindulásban

felpattant és nagyon mérges szavakkal utasította vissza azt, hogy a miniszterelnök úgy mer vele bánni.

Ilyenkor látszik meg igazán, hogy a magán urakat milyen érzés fogja el, ha óriási fölényével az a „pugris” miniszterelnök mer velök beszélni. Ők alig tudnak egy érthető mondatot összetakolni, mikor beszélnek s ha akkor a miniszterelnök avval a rendkívüli könyedségével és bámulatos szónoki ügyességével csakugy lefözi egyenként és együttesen a főrendi ellenzékét, felszisszennek, mintha ez személyes sértés volna, különösen akkor, mikor egyáltalán felelni sem tudna rá.

Ja, ehhez lassanként hozzá kell szokniok az uraknak. Annak az ideje Magyarországon mégis csak elmúlt már, hogy elég legyen valakinek „születni”, hogy számot tevő politikai faktor legyen. Magyarország, hála a sorsnak, oda fejlődött, hogy immár a tehetőség dönt akkor, midőn nagy felelősséggel járó, fontos állások betöltéséről van szó, sőt oda fejlődött, hogy már nagy részvénytársaságok élére sem keresnek a gothai almanachból elnököt s igazgatósági tagokat, hanem a tudomány és munka emberei közt és így nagyon könnyen megeshetik, hogy a méltóságos urak még ezen kedvelt állásokból is ki-pottyannak.

Erre még Dessewffy Aurél gróf ő méltósága is gondolhatna!

ORSZÁGGYÜLÉS.

A főrendiház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, június 23.

Kezdeté déli 11 órakor.

Elnök: Szilágyi József koronaőr.

Jegyzők: Gyulai Pál, Gáll József.

A kormány részéről jelen vannak: Wekerle Sándor miniszterelnök, Szilágyi, Fejérváry Géza, Lukács, Eötvös Loránd miniszterek.

Hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét. A jegyzőkönyv hitelesítése után fel-szólt.

Wekerle Sándor dr. miniszterelnök, Előterjesztést tesz a munkaprogramra nézve. A kormány nevében azt a kérést terjeszti a ház elé, hogy a képzőművészeti palotáról, a sör-termelésről, a zárszámadásokról, a totalisateur-ról és a sommás eljárás bélyegnovellájáról szóló javaslatokat a szünet előtt tárgyalják. Az egyházpolitikai javaslatok szeptember vé-

Vajon ki tudja megmagyarázni a szerelem indítékait? Vajon ki fogja kifürkészni azt a lélektani okot, mely a nőt arra indítja: ne ezt szeresd, hanem ezt?

Ott állt Piroska előtt mindkét ifjú, egyenlően szép, egyenlően derék, szerelmükben egymást felülmulva és Piroska mégis Tárna Illést választotta.

Ez volt az utolsó találkozása a két barát-nak. Vékes behúzódott kastélyába s jóformán sose jött ki onnan.

Később valami tíz év után megnősült ugyan egy családi tanács határozatából, hanem felesége egy évre feá meghalt, egy kis leánykát hagyva hátra.

A szép Piroskának se jutott külön sors. Egy évi boldog szerelem után, tavasz születésnapkor erősen szerető lelke elhagyta szép testét, meghalt. Csak egy fekete szemű kis fiúcska vigasztalta némiképp a kesült apát.

Ezek az előzményei az én elmondandó mesémnek. Az évek röptültek, rohantak s Vékes Imre leánykája: Piroska szép, öztermestű szüzé serdült, felnőtt Tárna Illés fia: Pál is és feltámadt velük együtt egy darab a Romeo és Juliák idejéből.

Keskeny évek szaladt a végtelen rónán keresztül, mely a Tárna birtokot elválasztotta a Vékes birtoktól és a fiatal Piroska majdnem mindennap láthatott egy nyalka, merész nézésű, büszke tartású lovas, ki mint a ferge-teg, úgy száguldotta be a róna végtelenjébe.

Es a Piroska szíve hevesen kezdett dobogni, ha már a lódobogást hallotta.

Pál se tudta, miért lovagol ő olyan közel a Vékes birtokhoz, tán csak nem azt a fehér-arcozu leányt meg bámulni?

Ki akarta verni fejből ezt a gondolatot, hiszen őt a Vékes-gyűlöletben nevelték, hanem sehogysem bírta. Már kérdezeni kezdte önmagától: hát miért is kell nekem ezeket gyűlölni? Hiszen nem is ismerem őket?

Egyszer aztán megismerkedtek.

Az erdőben történt, mely a két birtokon egész végig húzódik. Volt a Tárna-erdőben egy óriási bükkfa, mely alatt egy kivágott fatörzs, benőve mohával egész szép, természetes padot alkotott. Ide járt a szép Piroska olvasni.

Mélyen elmerülve az olvasásban ült a padon egy nap, mikor valami kíváncsi sikló kigyó csuszott feléje, alig-alig rezzentve meg a lehullott csörgő faleveleket. Már csak tíz lépésnyire lehetett tőle, hogy Piroska felpillantva észrevette az ártatlan kigyót.

Ijedten rezzent össze és élesen felsikoltott. Pál épen az erdőben járt, puskával vállán, mikor a sikoly felhangzott. Okos vizsgálja megállt egy pillanatra, majd magasra tartva orrát egyenesen Piroska felé vezette urát. Pár percz múlva már ott voltak a remegő Piroskánál, kinek szép arcából egészen kihajította a vért az ijedelem, a kigyó pedig már rég messze járt.

Pár pillanatig szótlán nézték egymást,

hiszen ijep-közletről még sose látták egymást. Olyan jó esett mindkettőnek, hogy így találták egymást, mint ahogy elképzelték a csak tavolról látott alakot, mely annyiszor jelent meg álmaikban, felcsigázott képzelgésben, esti ábránd-jaikban.

Aztán megismerkedtek.

Hiszen két szív oly hamar megérti egymást. Ettől a találkozástól kezdve mindennap összejöttek ott a mohapadnál.

Nagyon megszerették egymást.

Egy napon Piroska nagyon elszomorodott, mikor Pál megmondta, hogy el kell utaznia Pestre.

— Hát miért kell? kérte remegő hangon.

— Szavazunk holnap.

— Mire szavaznak?

— Hát a polgári házasságra!

Piroska arca hirtelen kigyulladt. Erről már ő is hallott. Az öreg Tárna ellensége volt a polgári házasságnak már azért is, mert Vékes mellette volt.

— Ugy e maga mellette fog szavazni?

Pál arca beborult, hiszen ő az ellenzői közé sorozta magát, apja egész felkéből ellenzte a javaslatot, már csak azért is, mert Vékes mellette volt, és kitagadással fenyegette fiát, ha mellette szavazna. Es a fiatal főrendi megígérte apjának a szavazatát.

S most im szépséges szerelmesse arra kéri, mely homlok egyenest ellenkezik apjának tett ígéretével.

gén, vagy október elején lesznek tárgyalandók. — Előbb azonban még megválasztandók a delegációk tagjai, mert a delegációk szeptember közepén összeülnek. Ennek a proposíciónak elfogadását kéri a főrendektől. (Általános helyeslés.)

A főrendek a miniszterelnök előterjesztését egyhangulag, hozzászólás nélkül elfogadta.

Ezután tárgyalták a felekezeti tanárok nyugdíjára vonatkozó javaslatot.

Szász Károly ref. püspök a javaslatot elfogadja és jelzi, hogy a részletes tárgyalás során kis módosítást terjeszt be.

Eötvös Loránd báró közoktatásügyi miniszter hangsúlyozza a felekezeti és hasonló iskolák hasznát s elfogadásra ajánlja a javaslatot. (Helyeslés.)

Általában elfogadták a javaslatot.

A 3. §-nál felszólalt

Szász Károly ref. püspök s az ellen ad kifogásának kifejezést, hogy a nyugdíjhoz a tanulók is kivétel nélkül hozzájárulni kötelezettek. A szegény tanulót a tandíj alól is felmentik. Javasolja tehát, hogy a tandíjmentesek kivételével köteleztesse a tanulók e járulék fizetésére.

Wekerle miniszterelnöknek aggálya van e módosítás ellen, mert a tandíj amúgy is kicsiny és mert most számos iskolának nyugdíjalapja fölszabadul, ami kedvezőbb helyzetbe hozza őket. Különben a tanítói nyugdíjtörvényben hasonló intézkedés van és összhangnak kell lenni. Egyébként ahol kell, ott majd inkább segít valamit a kormány is. Kéri tehát a változtatást elfogadást.

Szász Károly módosítását vissza vonta.

A javaslat többi részét, valamint a közös függő adósság egy részének beváltásáról és orosz egyezményről szóló javaslatokat változatlanul elfogadta.

Elnök javasolja, hogy a következő ülést 8 vagy 10 nap múlva fogják megtartani. (Helyeslés.)

Ülés vége d. u. egy negyed 1 órakor.

IDŐJARÁS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 763.3 milliméter, délután 2 órakor 762.7 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 13.3, délután 2 órakor C° + 22.2. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor N. 3. délután 2 órakor N. 4. Felhőzet: reggel borult, délután félderült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 3 milliméter.

— Hát maga néma lett? Talán nem akarja kéréssem teljesíteni?

Pál lelke közepéig megremegett az édesen kérő hangra, aztán nagyra szánta el magát.

— Láska Piroska, én már apámnak megígertem, hogy ellene szavazok, hanem szívesen teljesíteném kérését, ha...

— Ha?

Pálban erősen hullámozott a vér, s szinte suttogva ejtette ki.

— Ha akkor egy csókot kapok.

Lángvörösre festette arcát Piroskának a felszökött vér e szavakra, s egy lépést tett hátra. Pál fél szemekkel nézte, s kérő hangon mondta:

— Megbántottam? Bocsásson meg.

Piroska azonban felvetette fejét, szemében valami pajkos fény csillant meg.

— Nos megkapom, ha mellette...

— Megkapja, ha...

Többet nem mondott, mert hirtelen elfutott. Pál megittasulva nézett utána.

II.

Tudják kérem abban a bizonyos négy szavazat többségben, kié volt az első szavazat: tabódi Tárna Pálé.

Es Piroska megtartotta szavát.

KOSZTKA MIHÁLY.

A tápintézet értekezlete.

Arad, június 23.

A városház közgyűlési termében találkozik ma Aradmegye és Arad sz. kir. város értelmisége, hogy életet adjon egy nemes eszmének, mely egy kulturális, miként ethikai és hazafias tendenciájánál fogva megérdemli a felkarolást, s méltó arra, hogy mielőbb megvalósulva, teljesítse fontos és jelentékeny kihatású missióját: megyénk szerényebb anyagi viszonyok között levő intelligens családok gyermekeinek nevelés-oktatását.

A magyar nemzetnek, a magyar társadalomnak supremáciáját biztosítani s megerősíteni kell. Ez pedig kétségtelen, hogy más eszközök által nem érhető el oly biztosan, mint ha a társadalom értelmi színvonalát emeljük, erkölcsét, jellemét, munkaszeretét ápoljuk és szellemi képességének fokozása mellett, az általános műveltségét hatványozzuk.

Czélja tehát ezen intézetnek nemes, mert a magyar társadalom megizmosítására, megerősítésére törekszik akkor, midőn vallás- és nemzetiségre való tekintet nélkül azon megyebeli családok gyermekeinek nevelés-oktatását kívánja megkönnyíteni, kiknek anyagi helyzete nem képes azon terhek elviselésére, melyek a városbavaló tanítással járnak.

A szülők sorsán azonban nemcsak az által kíván segíteni ezen tápintézet, hogy a lehető legmérsékeltébb áron látja el az oda belépő növendékeket, s hogy a havi díjak bizonyos százaléka terményekben is fizethető legyen, hanem az által is, hogy szakértő, tapasztalt tanférfit helyez az intézetbe, ki a növendékek erkölcsét, vallásbeli kötelességét, tanulási előmenetelét s testi épségük megvédését fogja ellenőrizni, fennakadás esetén tanulmányaikban támogatni, a gyengébbeket segíteni és buzdítani.

Ezen szellemi, erkölcsi és hygiénikus felügyelet a legáldásosabb hatással leendő a serdülő gyermekekre, kik közül nem egy épen a miatt szorul le s üttetik el a tovább tanulástól, mert ily irányu ellenőrzés hiánya miatt nem tud megfelelni kötelességének.

Hangsúlyozzuk, hogy a tervbe vett intézet nem czélozza a tudományos proletárok számának növelését, hanem igenis azt, hogy a kereskedelmi és ipari térre, vagy bármely pályára készülő növendék kellő ismeretet, szellemi és értelmi műveltséget vigyen magával, hogy azon téren, melyen jövőjét óhajtja megvetni és biztosítani, megállhassa a helyét, s mint jó és igaz hazafi képességét a haza és társadalom javára értékesíthesse.

Ily nagy czélok elérésében azon társadalom, melynek megerősítése életszükséglet s ez képezi irányadó czélját a tápintézetnek, méltó dolgot mivel, ha támogatásával hozzájárul.

A legjobban gyümölcsöző befektetés az, a mely ily czélok elérésére fordítatik, mivel a kamatok dúsán visszatérülnek a népművelődés, a társadalmi és értelmi műveltség emelésével.

Meg vagyunk győződve, hogy ezen aktuális kérdés, melyhez a legszebb remény fűzhető, előnyös s Aradmegye és Arad sz. kir. város fennkölt gondolkodású közönségéhez méltó módon nyer megoldást s nem egy követője lesz azon szép s hazafias példának, melyről Bohus Zsigmondnak, a tápintézet fővédnökének ténye tanuskodik.

A közönség egy újabb alkotásával emelné a Millennium fényét, s maradandó emlékként hirdetné a tápintézet azok nemes és hazafias gondolkodását, kik annak létesítéséhez hozzájárulnak.

A hangulat, mely a közönség minden rétegénél nyilvánult, kedvező s azt engedi remélni, hogy az Aradvidéki Tanító-egylet ál-

tal kezdeményezett tápintézet mielőbb fel fog állíttatni a szegényebb szülők örömeire, a közönség dicsére s mindnyájunk óhajára. Ugy legyen. . . b. . az.

Az Aradvidéki Tanító-egylet tápintézetének alapszabály tervezete.

(Vége.)

Az intézet gondnoka minden egyes növendékről naplót vezet; ebbe bejegyzi a növendék életkorát, végzett tanulmányait, havi vagy évharmada előmeneteléről nyert értesítőt, nyelvismeretét s az alkalmazott házi büntetést.

20 §. A büntetés jogát a gondnok gyakorolja, ki eljárását köteles a népoktatási intézetbe járó növendékeknél a polgári közégi iskolaszék számára kiadott miniszteri utasítás 61. és 67. §-ai szerint alkalmazni, a középiskolába járókra nézve ellenben az 1890. évi 23.583. sz. a. miniszteri rendelet alapján kiadott középiskolai rendtartás 18. §-ban meghatározott mérték szerint gyakorolni. A testi fenytés tiltva van.

21 §. A növendékek korrepetitorok által felügyelete alatt állanak, kiket a felügyelő-bizottság választ egy-egy iskolai évre.

22 §. A korrepetitorok csak olyan tanulók lehetnek, kik az aradi kir. tanítóképző intézet, gymnasium, reáliskola, vagy kereskedelmi akademia legfelső osztályát látogatják, jeles bizonyítvánnyal bírnak, jó magaviseletűek és e mellett szegény szülőktől származnak. Ezek díjazását a felügyelő-bizottság állapítja meg; az intézetben teljes ellátást nyernek s bennlakni tartoznak.

23 §. A korrepetitorok is az intézet gondnokának felügyelete alatt állanak s kötelesek az ő rendeleteit szigorúan teljesíteni, korrepetitori tisztókat odaadással végezni, a növendékeket tanulmányaikban ellenőrizni, őket azokban támogatni, rendetlenkedéseiket a gondnoknak bejelenteni, büntetni és fenytetni azonban nem áll hatalmukban. A korrepetitorok elbocsátása a felügyelő-bizottság hatáskörébe tartozik.

24 §. A növendékek magaviseletükben úgy az intézet falai között, valamint azon kívül is tartoznak a megállapított házszabályokhoz alkalmazkodni.

25 §. Betegség esetén a növendék az intézeti orvos kezelésében és gyógyszerek használatában díjmentesen részesül. A betegek külön szobában helyeztetnek el és ápoltnak felgyógyulásukig. Ragályos betegek az intézet orvosa intézkedésére azonnal kórházba szállíttatnak.

26 §. Az intézetet a felügyelő bizottság bármely tagja tetszése szerinti időben meglátogathatja, de ellenőrzési célból hónapról-hónapra 2-2. tagot küld ki külön. A látogatók az általok szerzett tapasztalatokról a havi ülésen jelentést tesznek.

27 §. A növendékek ellátása házilag eszközöltetik. A szállítók minden hó 1-én a beszállított cikkekéről rendes számlát nyújtanak be, melyet a felügyelő-bizottság felülvizsgál s az igazgató-elnök utalványára (17 és 18. §.) a pénztáros fizet ki. A bevásárolt cikkek a gondnok által kezeltetnek, érettek felelős s azokat zár alatt tartja.

28 §. A növendékek étrendjét s a tápanyag mennyiségét az intézeti orvos meghallgatásával a felügyelő-bizottság hónapról-hónapra állapítja meg. A kiszolgáltattott adagokról a gondnok naplót vezet s erről a havi ülésen jelentést tesz.

29 §. A szolgáloményzet számát és díjazását a felügyelő-bizottság állapítja ugyan meg (7. §), de azok felfogadására és elbocsátására a gondnok jogaitott.

30 §. Ha idő folytán az intézet a jelen alapszabályokban körülírt céljának meg nem felelne, annak miként leendő felhasználása, illetve hova fordítása iránt az Aradvidéki Tanító-egylet, illetve törvényeken nyugvó aradmegyei tantestület érvényes határozat hozatalra jogosított közgyűlésének többsége az alapítványt tevők, vagy azok törvényes jogutódjainak meghallgatásával határoz, mely határozat végrehajtás előtt a m. kir. belügyminiszterhez felterjesztendő.

31 §. A kormányhatósági felügyeletet a kir. tanfelügyelő gyakorolja, ki egyuttal a felügyelő bizottságnak is tagja. Kormánybiz-

tos kiküldése is elrendelhető; de e mellett a tankerületi kir. főigazgatónak is megmarad azonjoga, mely a főigazgatókat mindazon internatusokra nézve megilleti, melyekben középiskolai tanulók vannak.

32. §. Az intézet évi számadásai felülvizsgálás végett Aradmegye hatóságának évenként bemutatandók.

33. §. Ezen alapszabályok a m. kir. kormány kívánatára mindenkor módosíthatók; ezen eset fenn nem forgásán kívül a módosítást a felügyelő-bizottság előterjesztésére az Aradvidéki Tanító-egylet rendes közgyűlése rendelheti el.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Június 24. —

Száraz. — Meleg.

„ARADI KÖZLÖNY.”

1894. július hó 1-ével új előfizetést nyitunk lapunkra.

Előfizetési ára:

HELYBEN:		VIDÉKEN:	
Julius hóra	1 frt	Julius hóra	1 frt 20 kr
Julius 1-től szeptember 30-ig	3 frt	Julius 1-től szeptember 30-ig	3 frt 60 kr
Julius 1-től december 31-ig	6 frt	Julius 1-től december 31-ig	7 frt 20 kr

Egyes szám ára 5 kr.

Az „Aradi Közlöny” minden előforduló nevezetesebb politikai, vagy szenzációsabb bel- és külföldi eseményről rendkívüli kiadást ad, melyet helybéli előfizetőinek azonnal és díjtalanul kihordat.

Kérjük azokat a t. előfizetőket, kiknek előfizetésük május hó végével lejárt, hogy azt minél előbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fönnakadás történjen.

Nyáron az egész furdó-ido alatt előfizetőink kívánságára a lapot barhová utánuk küldjük, még akkor is, ha többször változtatnak tartózkodási helyet.

Az „Aradi Közlöny”-re bármely naptól kezdve elő lehet fizetni. A kiadóhivatal nyolcz napig bárkinek ingyen és bérmentve küld mutatványszámokat.

Az előfizetési pénzek az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalába (aradi és csanádi egyesült vasutak palotája) küldendők.

HIREK.

Julius 24. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Keresztelő János. — Protestáns naptár: Keresztelő János. — Görög-keleti naptár (június 12.): Mindaent. — A nap két 3 óra 53 perczkor, nyugszik 7 óra 39 perczkor.

Julius 25. Hétfő. Róm. kath. naptár: Febrónia. — Protestáns naptár: Febrónia. — Görög-keleti naptár (június 13.): Aquilina. — A nap két 3 óra 53 perczkor, — nyugszik 7 óra 39 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Beméret díjtalan.

Költsej-Könyvtár nyitva van szordán és szombaton 8—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgáriskola, földszint.

Julius 28. Az aradi kereskedelmi akadémia végzett növendékeinek táncszestélye a városligetben.

Az aradi tápintézet.

— Meghívó. —

Az Aradvidéki Tanítóegylet által kezdeményezett tápintézet létesítésére ugyan ezen egyesület f. évi május 31-diki közgyűlése Aradmegye és Arad szab. kir. város nagyérdemű közönsége köréből 600 tagból álló nagy bizottságot választott. Van szerencsénk ezen bizottság mélyen tisztelt tagjait s a mélyen tisztelt közönséget f. hó 24-én vasárnap d. e. 11 órakor, az aradi városház dísztermében tartandó értekezletre tisztelettel meghívni.

Együttal ezen ugy társadalmi, miként erkölcsi kihatásában nagy horderejű, hazafias ügy érdekében felkérjük a bizottság érdemű tagjait, hogy lehetőleg teljes számban méltó-

satnék az értekezleten megjelenni, melynek tárgyai:

1. Elnöki megnyitó s a tápintézet eszméjének megismertetése.
2. Az alapszabály-tervezet bemutatása, esetleg elfogadása.
3. A tápintézet tervezetének előterjesztése.
4. A költségeknek miként leendő beszerzése.
5. 12. tagból álló végrehajtó-bizottság megválasztása.
6. Egyéb intézkedések.

BOHUS ZSIGMOND,
fővédnök.

MÁDAI MÁTYÁS,
az Aradv. Tanítóegyl.
elnöke.

— Az „Aradi Nyomdatársaság” feleit értesítjük, hogy mindazon sürgős munkákra nézve, melyek a *vasárnapi munkaszünetből* kifolyólag vasárnap végezhetők, értekezhetni Varga Józsefnél, a nyomdatársaság üzletvezetőjénél (*Kiss Ernő-utca 4. szám.*)

— Személyi hírek. Szathmáry Gyula kir. tanácsos, alispán, tegnap reggel kiutazott M. Radnára, a jegyzői egylet közgyűlésére. — Baksa Lajos hódmezővásárhelyi polgármester, ki Arad közigazgatásának tanulmányozása végett pár nap óta városunkban tartózkodik, ma elutazik Aradról. — Gamberzky József aradi m. kir. dohánybevéltő hivatal főnök hat heti szabadságidőre utazott. Távollétében Selly Mátyás kezelő helyettesíti. — Tóth Lajos pankotai adótárnok hosszabb betegségéből annyira felgyógyult, hogy hivatalát ismét elfoglalhatta.

— A hivatalos lapból. A király gróf Hartig Tivadar sorhajó zászlósának, báró Ketténburg Kunó hadnagynak és gróf Braida Jenő hadnagynak a kamarási méltóságot díjmentesen adományozta.

— Lapunk mai számához t. vidéki előfizetőinknek, az előfizetések könnyebb megújíthatása céljából postai utalványt mellékel a kiadóhivatal. E helyen is felkérjük t. előfizetőinket, hogy előfizetéseiket megújítani és netáni hátralékaikat mielőbb beküldeni sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében ne álljon be akadály.

— A választási törvény revíziója. Ismertettük Fogarassvármegye május hó 28-án tartott közgyűlésének azon határozatát, mely szerint felir a vármegye az ország kormányához a választási törvény egységessé tétele érdekében. Az érdekes feliratot tegnap küldték meg Aradmegyének is pártolás és hozzájárulás végett, mely a jövő hónapban tartandó évnegyedes közgyűlésen fog tárgyalatni.

— Beles János radnai országgyűlési képviselőről — mint jeleztük és csupa kuriózumból mi is regisztráltuk — azt a naiv hirtelést kürtölte világgá a klerikális „Magyarország”, hogy a nagyszabeni metropolita szentszék az aradi gör. kel. szentszék indítványára 40 napi egyházi átokkal és az anyaszentegyházból való kiküszöböléssel sújtotta, a miért a polgári házasságot megszavazta. Ez a hír belekerült számos más lapba is. Most a legilletékesebb helyről értesítanek bennünket, hogy ebből az egyházi átokból és kiküszöbölésből egy betű sem igaz csak ott született meg a „Magyarország” valamelyik kevéssé dolgu riporterének agyvelejében.

— Aradmegyei jegyzők közgyűlése. Az aradmegyei jegyzők és körjegyzők — írja kiküldött tudósítónk — Radnán tartották tegnap, szombaton évi közgyűlésüket, melyen megyénk alispánja, Szathmáry Gyula, kir. tanácsos is részt vett s a reggel induló erdélyi vonattal utazott derék tisztviselői társaságában az ülés színhelyére. A beszállásolások megtörténte után választmányi ülés tartatott a nagy vendéglő emeleti termében. Az ülés reggel 8 órakor kezdődött s fő tárgyát képezte a 10 órakor kezdődő közgyűlés előkészítése. Tárgyalás alá ke-

rült a járási egyletek szervezését célzó elnöki indítvány, melyet hosszabb vita után a választmány elfogadott. Ezután Csukay Sándor, radnai főszolgabírónak a községitépitkezésekre vonatkozó javaslata adott ki véleményes jelentéstétél végett egy szűkebbkörű bizottságnak, majd az Aradi Költsej Egyesületnek átírata fogadtatott el a helynevek magyarosítása tárgyában. Élénk vitát idézett elő az Aradvidéki Tanítóegyletnek a tápintézet támogatása iránt beküldött átírata, mely rokonszenvesen fogadtatott s az egyesület részéről nemcsak erkölcsi, hanem anyagi támogatás is kilátásba helyeztetett, a mennyiben a választmány a közgyűlésnek javasolni fogja, hogy két 1000—1000 frtos alapítványt tétessék s e célból Aradmegye törvényhatóságához pártoló kérelem fog intéztetni. Végül a választmány a tápintézet vasárnap Aradon tartandó nagy értekezletére kiküldte Mózes Mihály, Valkovszky János, Orody Nándor és Oláh Arpád bizottsági tagokat. Este fényes táncvigalom volt.

— Két fontos határozatot hozott tegnap megtartott ülésén az aradi Lloyd társulat választmánya. Elhatározta ugyanis, hogy az aradi személypályaudvar ügyében megindított akciózt töle telhetőleg támogatja, a kereskedelmi miniszterhez szintén feliratot intéz s azon küldöttségben, mely Aradváros törvényhatóságának feliratát a miniszternek átnyújtandja, magát képviseltetni fogja. Ezután Bing Vilmos indítványára a választmány egyhangulag ki mondta, hogy osatlakozik azon mozgalomhoz, mely a bécsi magvásár ellen budapesti gabonakereskedők által megindított. A bécsi magvásáron — annak megtartása esetén — a társulat magát képviseltetni nem fogja, tagjai azon részt nem vesznek, szóval teljes szolidaritásba lép a bpesti kereskedőkkel. Ezen határozatot a társulat a mozgalmat vezető budapesti bizottság elnökével átíratilag közölte.

— Az ereklyemúzeum népünnepélye. Nagy apparátussal készül a rendező-bizottság arra a hatalmas tervű, színházi előadással és táncvigalommal egybekapcsolt népünnepélyre, melyet az aradi szabadságharczi ereklyemúzeum javára augusztus hó 20-ikán fognak rendezni. Olyan impozáns és nagyarányú lesz ez a népünnep, hogy hozzá hasonlót Arad közönsége még nem látott. — A rendező-bizottság élén tudvalevőleg Bohus István és Boros Beni orsz. képviselő állanak, ami egymagában elegendő a siker biztosítására. A rendező-bizottság ma délelőtt 11 órakor a kaszinó helyiségében ülést tart, a melyen megbeszéli a teendőket, hogy már jó eleve és vállvetett buzgalommal láthasson hozzá a népünnep fényes sikerének megvalósításához.

— A lelkészek nem tanítók. Az aradmegyei közigazgatási bizottságokhoz, nemkülönben az egyházmegyei főhatóságokhoz rendelet érkezett a vallás- és közoktatásügyi minisztertől, melynek értelmében a lelkészek a tanítói teendőket az iskolákban nem végezhetik. Szigoruan meghagyja a miniszteri rendelet, hogy 1894. évi szeptember 1-ig a tanítással is foglalkozó lelkészek eltöltassanak az iskoláktól s az így megürülő állások oklevelestanítókkal töltsenek be. Jövőben csak rendkívüli helyi viszonyok miatt engedhető a lelkészi és tanítói állomás ideiglenes egyesítése s ezen engedélyt is egyedül a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter adhatja meg.

— Aradi regattisták versenye. Mint irtuk, a tiszai regatta-szövetségnek július hó 8-án tartandó nagy versenyén az aradi „Maros” evezős egylet is részt fog venni. Regatta-egyletünk

nevezett a skiff-versenyre, melyben az egyes részéről S a l a c z Dezső evez; továbbá a négyes evezős versenyre (palánkos hajók) a szegedi, temesvári és a „Neptun” regatta-egyletekkel. Ebben evezni fognak: L a c z a y Gyula, D á n i e l Dezső és J a n k ó Imre. evezősök, S á n d o r Ede kormányos, S a l a c z Dezső és S t i l l á r d Emil pót-evezősök. A négy evezős versenyben küzdeni fognak az aradiak a temesvári, szegedi és torontáli regattistákkal és eveznek: L a c z a y Gyula, V a n n a y Gyula, D á n i e l Dezső, J a n k ó Imre, kormányos S á n d o r Ede, póttag S a l a c z Dezső.

— Kántorválasztás. Nagy Sándor volt aradi ref. kántor helyébe, kit M a k ó r a választottak meg közlekedéssel kántornak, ma délután 4 órakor lesz az új választás a ref. templomban.

— A waggongyár banketje. Simonffy Aladár tiszteletere tegnap este a waggongyár tisztviselői banketet rendeztek Nagy Lajos külön termében abból az alkalomból, hogy S i m o n f f y, a gyár eddigi hűséges tisztviselője az aradi fa- és fémipari szakiskolához történt megválasztatása folytán megvált a gyártól. Tiszteletben nem volt hiány. Az első R a m o r Lajos igazgató mondotta az ünnepeltre, mire az meghatott hangon mondott köszönetet tisztviselőtársai kiváló jóakarataért.

— A községek előjárói és a kisdedovodák. Szomoru tapasztalatok eredménye az a körrendelet, a mely gr. Csáky volt vallás- és közoktatásügyi miniszter aláírásával most küldetett szét A r a d r a s a megyei és törvényhatóságot képező többi városok közigazgatási bizottságához. Sok esetben ugyanis a községek, hogy megmeneküljenek a kisdedovodák felállításával járó költségektől, vagy hamis adatokat terjesztettek fel a 3-6 éves gyermekek létszámáról, vagy pedig azt jegyezték meg róluk, hogy jó gondozásban részesülnek. Sok helyütt meg arra hívtakoztak, hogy a község 20% pótdávál is tul van terhelve, nem bírná el azt a 3%-ot, a mit erre a kulturális célra kellene kivetni. A vallás- és közoktatásügyi miniszter tehát felhívja a közigazgatási bizottságokat, hogy szigorúan vizsgálják meg a beterjesztett kimutatásokat és ha 15 kevésbé gondozott gyermek van a községben, teljes szigorral rendeljék el egy kisdedovó felállítását.

— A vár új börtöne. Emlegettük már lapunkban, hogy az aradi várban a mostaniaknál kényelmesebb és minden tekintetben megfelelőbb börtönt akarnak építeni. Ez ügyben úgy a 7-ik hadtest parancsnoksága, mint a várparancsnokság átirta a városos, hogy a községi bizottságba a maga részéről tagokat nevezzen ki. Tegnap tárgyalta a tanács az átiratokat, és kimondotta, hogy S a l a c z Gyula polgármestert, P o s g a y Lajos dr. főorvost, V i r á g h Lajos főmérnököt, az építészeti hivatal részéről P a r e o z István tanácsost és a közgyűlés által választandó egy törvényhatósági bizottsági tagot küldi ki a tárgyalások megejtésére.

— Simi bácsi jubileuma. Ki ne jubilálna ma napra? Hát Simi bácsi elhatározta, hogy megajánlja ötven éves házasságát és azt a körülményt, hogy már ötven éve tapossa a zsidó templom orgonájának fújtatóját. Simi bácsi ez alkalommal sokan keresték fel ismerősei és tisztelői közül, kívánva, hogy még számos évig tapossa buzgalommal az orgona fújtatóját.

— A magyar nyelv hódítása Aradmegyében. Berzováról küldi ujabban tudósítók az alábbi örömdetes hírt: A berzovai gör. keleti román népiokólában jú 22-én tartatott meg az évrő vizsga, melyre P o p o v i t s Vaszil tanító az itt lakó összes magyar intelligenciát külön-külön meghívta. Örömmel jeleztek meg mintegy 8-10-ca és még nagyobb örömmel tapasztalták, hogy a tanító a szó legszorosabb értelmében néptanító, aki növendékeivel fáradságon kívül foglalkozva, ezeket értelmes és józan honpolgárokká óhajtja nevelni. A gyermekek úgy a román, mint a magyar nyelvtanból egyaránt meglepő azabatosággal feleltek kivétel nélkül. Földrajzi és történelmi tanulmányaikkal feltűnő értelmességükre tettek fényes bizonyítást. A jelenvolt hallgatóság a kitűnő népiokola tanítóját lelkesen megéljenzte és a

tanítványok jutalmazására gyűjtést indított. A begyűlt összeget az elnöklő felekezeti tanfelügyelő V u k u l e s z k u sólymosi lelkésznek adta át kiosztás végett. W o l h e i m Lipót berzovai kereskedő pedig egy szelencze cukorkát osztott szét a kisebb gyermekek között. A midőn örömmel tudatjuk az érdeklődő közönséggel, hogy a jelen memorandumos világban vannak még érdemes és buzgó román néptanítók is, kötelességünknek ösmerjük az illetékes körök figyelmét P o p o v i t s Vaszil berzovai tanító példás működésére különösen felhívni, s neki a felmutatott meglepő eredményért e ténren is köszönetet szavazva gratulálni. A gyermekek kivétel nélkül folyékonyan írnak, olvasnak és számolnak magyarul. Bármely olvasmányt hibátlanul fordítanak románból magyarra és viszont. Ha van alap érdemes tanítók jutalmazására, úgy fentnevezett tanító okvetlen és első helyen lenne jutalmazásra méltó.

— Bicikli a hadseregben. Az aradvárosi katonai osztály felhívja mindazon biciklizésben jártas csász. és kir. hadköteleseket, kik az idei őszi hadgyakorlaton részt fognak venni, hogy jelentkezzenek július 1-ig. A hadügyminiszter ugyanis egy érdekes rendeletet boosított ki az idei őszi manőverekre vonatkozólag, mely tegnap érkezett le a hadtestparancsnokság útján az aradi közöshadseregbeli parancsnoksághoz is. A rendelet szerint az idei hadgyakorlatra mindazok a hadsereg tartaléklományába tartozó sportsmanok, kik velozcipéddel rendelkeznek s ezt a sportot űzik is — ha ebbeli szándékukat bejelentik — géppel vonulhatnak be és minden fölszerelés nélkül esen tehetik meg a gyakorlatokat. Kellő számban jelentkezők esetén zászlójankint két ilyen velozcipédistát fognak alkalmazni, kik csak igen könnyű szolgálatot teljesítenek, mint előőrsi szolgálatot, további parancsoknak a továbbítását stb. A hadkiegészítő parancsnokság is felhívja az ilyen tartalékosokat, hogy ez ügyben közelebről jelentkezzenek — értve természetesen csak azokat, kik az idei őszi gyakorlatra máskülönbben is behivatnak. Azon esetben, ha egy ezrednél több mint nyolcz jelentkeznek, úgy azok más csapattestekhez lesznek beosztva. Ezzel a hadügyminiszter egy próbát akar megejteni a hadseregben, mely ha bevál, úgy már jövő évtől kezdve a gyalogezredek állátatnak egy-egy velozcipéddel, melyeknek használására ezután a tényleges állományból képeztetnek ki tisztek és ügyes altisztek. Még megérjük, hogy velozcipéden verjük meg az ellenséget.

— A honvédek fegyverraktára. Aradváros mult közgyűlése elhatározta, hogy a Kossuth-utcai honvédlaktanya udvarán a honvédparancsnokság által felajánlott 500 fit évi bérért fegyverraktárt építtet. A katonai parancsnokság utóbb megváltoztatta nézetét s a városos intézett átiratában a felépítés után, a helyszíni szemle alkalmával megállapítandó összeget hajlandó fizetni. A tanács most olyan határozatot hozott, hogy megkezdje az építést, nem halogatja, hanem egyuttal átir a parancsnoksághoz, hogy az eredetileg megállapított évi bér fizetessék a városnak haazonbér fejében.

— Rajzkilállítás. Az aradi polgári fiúiskola növendékei az év folyama alatt elkészített rajzaikat állították ki a polgári fiúiskola rajstermében. Az érdekes kiállításra, mely szerdáiig bezárólag tart, felhívjuk a közönség figyelmét.

— Memorandum a Memorandum-pöréről. Bukarestben egy memorandumot fognak írni, mely a Memorandum-pör lefolyását fogja tárgyalni és melyben a vádlottak semmisségi panaszát egész terjedelmében közlik. E Memorandumot több európai nyelven terjesztik.

— A helyreállított „Neptun”. A „Neptun” Maros fürdőt — mint írjuk — az Erdélyből érkező tutajok oly erősen megsértették, hogy annak egyik kikötőfőláncza eltört és az egész úszoda épület a partig nyomult. A sérüléseket már helyre állították, s a fürdő a női osztály úszodájával együtt megnyitott. A kárt okozott

erdélyi tutajszállítókat a rendőrség elfogta s ellentük a vizsgálatot megindította.

— Államsegély. A kereskedelemügyi miniszter az aradi állami fa- és fémipari szakiskolának 876 fit. államsegélyt utalványozott ki egy beszerzendő fémgyalupad költségeire.

— A szegények házának kiruházása. Az aradvárosi szegények házához a tanács határozata szerint — különféle ruhaneműek beszerzésére, 407 fit 98 kr. értékben legközelebb meg lesz tartva az árlejtés a gazdasági szék hivatalhelyiségében.

— Muzikaszó a vértanúsobor rácszatára. Aradon, Nagy Lajos kitűnő vendéglőjében, ez idő szerint egy messze földön híres cigány, B a n d a Marosi zenekara vidámitja föl a kedélyeket pompás, zamatos hegedűszóval. Van is annyi hallgatója, tapsolója, mint réten a fűszál. Ugy volt, hogy a kitűnő banda vasárnap utoljára játszik, azonban aradi tartózkodását egy szép eszme révén megtoldta még egy nappal. A hazafias érzelmű vendéglőn felkérésére ugyanis h é t f ő n még egy hangversenyt rendez, válogatott, nagy gondal összeállított műsorral. Ezen az estén a belépti díj sze mélyenkint 50 kr. 8 tagból állócsalád 1 fit, s a tiszta jövedelem felét a vértanúsobor rácszatának elkészítésére adják. Meg vagyunk győződve arról, hogy Banda Marosiék sok pénzt fognak összehedgedülni erre a célra, a mit melegen figyelmőbe ajánlunk a pompás igazgyűzénél kedvelő közönségnek.

— Kirándulás kerékpáron. Az aradi torna egyesület kerékpározó köre ma délután B a t o n y á r a rándul ki. Gyülekezés fél 2 órakor a korcsolyázó egyesület városligeti pavilonjánál. A menetparancsnokság.

— Névváltoztatás akadályokkal. Tizenhárom esztendőnk óta sörpöteit szorgalmasan és nagy hűséggel P o v á r n y i k János. Régen lehetett, mikor „Trencsinbul” hozánk szakadt, maga sem tudja, melyik tót falucska a születés-helye. A tót gyerekből magyar ember lett s folyamodott a városos, hogy ismerje őt el aradi illetőségűnek, mert a nevé „Köteles”-re akarja változtatni. A kapitányi hivatal — hová ez a kérvény érkezett — nem teljesíthette kérelmét azért, mert Aradváros leghitelesebb könyveiben, az adókönyvekben nem lehet felfedezni P o v á r n y i k nevé, soha sem fizetett adót. De a tanács tegnap megkönyörült rajta, s becstelenségére és a város iránti hűségére szolgasságára való tekintetből elismeri aradi illetőségűnek és kérvényét felterjeszti a belügyminiszterhez.

— Gyermekhalál. Mindig szomorúsággal töltenek el bennünket azon híreink, melyek gyermekhalált jelentenek. Szomorubb annál inkább, ha gondatlanság, szülői gondatlanság okozza a kis ártatlan halálát. Ilyen eset a jelenlegi is: T r o p f e n b a u m Mihály új-panáti lakos kis leánykaja, Margit, az udvaron játszás közben — a kis gyermeket persze mindig felügyelet nélkül kell hagyni — vizes dézsába esett és belefullt. Csodálatos, hogy az udvaron mindig vannak fedetlen, vízzel felt dézsák, hova kis gyermekek beesve, hálalukat lelik.

— Új mérlegház. A Fa-utczában második m é r l e g h á z a t létesítettek a tömeges gabona szállítványok megmérésére, körülötta a kikövezést pedig a tanács elrendelte. A sétány végén álló mérleg házat megszüntették egyszermind.

— Tilos korán nyitni. Bleuer Edéné aradi pálinkamérőnt 1 fit bírságra ítélte el a kihágási bíró, mert üzetét a szabályrendelet ellenére 4 óra előtt nyitotta ki. Ő azonban következetes maradt elveihez és üzetét a bírság daczára is nap nap után 4 óra előtt nyitotta, úgy, hogy a kihágási bíró másodszor 4, azután 8 és 11 fit bírság megfizetésére ítélte. A tegnapi tanácsülésre azután benyújtott Bleuer Edéné egy kérvényt, melyben az összes bírságot elengedni kéri, miután ő csak „szellőztette” az üzetet. A tanács utasítja a bíróságot, hogy az üzetet a tanács utasítja a bíróságot, hogy minden egyes bírságra vonatkozólag külön kérvényezzen.

— Tisztítják az adóhivatalt. Az aradi kir. adóhivatal helyiségeiben nagy munka folyik. Tisztogatják a hivatalt. A tisztviselők örövendenek is rajta, mert már bizonyrater az alapos rendcsinálás a kisebb elhanyagolt helyiségre. — Bezentert tisztították. A bécsi hivatalos lap közlése tesz, hogy a Degenfeld-Schom-

burg nevét viselő és Szegeden állomásozó 83 gyalogezredhez tartozó Knezevics Dániel hadapród-tiszthelyettes megszökött. Az esetben, ha 90 nap alatt a bíróság előtt meg nem jelenik, a temesvári hadbíróóság fog itélni a távollevő fölött.

— **Római Don Juanok.** Táncmulatság volt a napokban Gurbaközségben, melyen két reményteljes csemete, névszerint Csizmás Pável és Bunás Mojsza, duettbe udvarolt a szép Marjuczának. A búz udvarlás vége az lett, hogy a két Don János összekapott és Bunás Mojsza úgy vágta fültövére kollégáját egy doronggal, hogy annak aligha nem örök időkre elmegy a kedve az udvarlástól. Feljelentést tettek ellene.

— **Erőszakoskodó szakaszvezető.** Nagy csődület támadt tegnapelőtt este a Zrinyi-utcában, hol egy rendőr és egy közös hadseregbeli szakaszvezető között hatalmas differenciák támadtak. A rendőr be akarta kisérni a 3 oszilagos vitézt, miről ez hallani sem akart, végre is a rendőr erőhöz nyúlt és összegyűlt társaival behurcolták ő kelmét. Tegnap aztán átkisérték a várba.

— **Az oláh preparandia pénzügyi ágensei.** Igazán sosem lehet tudni hol miféle lumen rejtezik. Már pl. ki gondolta volna, hogy az aradi oláh preparandia növendékei közül olyan kitűnő pénzügyi ágensek kerüljenek ki, mint a milyenek Budugán Aurél és Miku Szilárd. Ezek a derék fickók a pénzszerzés még teljesen el nem koptatott formáját akarták diadalra juttatni. Az értelmi bűn szerző Miku Szilárd, ki tette a következőket: kiállított Ádám Illés nevére egy postai utalványt és ellátta régi rossz bélyegekkel. Az utalványt aztán odaadták Ádám Illésnek, hogy váltsa ki. Hanem Ádám Illés, ki pénzt még sose kapott posta útján, nem merte elfogadni. Erre Miku kitépte ablakjába az utalványt, honnan lefutva a szél megtalálta azt véletlen Budugán Aurél, ki kapta-fogta magát és ment egyenesen a posta hivatalba, hogy felvegye a 3 frt 60 krt. Ott persze észrevették mindjárt a csalást és megkérdezték, ki lenne ő, mire Budugán büszkén mondta: „En Ádám Illés vagyok („Ádám, Ádám, mit cselekedtél“ Madách: Ember tragédiája.) A jó postások azonban felvették az al-Ádámmal a jegyzőkönyvet. Különben az egész turpisság most már kiderült és a vizsgálóbíróóságot foglalkoztatja, mely bizonyára kelő erőlyel fog eljárni ez ügyben.

— **A vizgák után.** Atya a fiához, a ki az iskolai bizonyítványát haza hozza:

— Nem vagyok megelégedve a bizonyítványoddal. Egyetlen egy egyes sincs benne!

Fiú: De hisz, édes apám, olvashattad a lapokban, hogy bevonták a seregbe!

— **Örjögő szerelmes.** Az olaszországi Savonában rejtendő eset tartja izgatottságban a közönséget. Egy kereskedő neje benső viszonyt folytatott egy Vignetto nevű munkással. A férj gyógyíthatatlan betegségben szenvedett s borzasztó kínok közt feküdt betegágyán, a mi azonban nem akadályozta meg a szerelmeket abban, hogy a szomszéd szobában perpatvart ne csapjanak. A nő iudulatosan távozott el hazulról, Vignetto pedig dühében megragadta a kereskedő három éves gyermekét s az ártatlan gyermeket az ablakon át az asszony után dobta. Hasonlóképen akart elbánni a kereskedő másik hat éves gyermekével is, ez azonban az ágy alá rejtőzött. A dühöngő ember, aki teljesen elvesztette önuralmát, erre az ablakhoz rohant s az utcára ugrott, hol a kövezeten agyonzúzta magát.

— **Nagy szerencsétlenség.** A pestmegyei Turán a Podlevszky-féle gőzmalomban tegnap reggel fél 8 órakor gőzkazán robbanás volt, 14 súlyos sebesülés történt s eddig 3 haláleset fordult elő. A vizsgálat folyamatban van.

— **Házasság-historia Gönczön.** Az egykor híres hordó hazájában szenzációs esemény történt, a mi élénk izgatottságban tartja az esethez közelebb állókat. Zsidó-czigány-házasságról van szó, ami a szerelemnek mindeneken diadalt arató hatalmáról tesz bizonyosságot. Friedman Száli egy házban lakott Berki József czigánykovácsal és addig nézegette az izzó vasat nagy kalapáccsal verő s így ezer meg ezer fényes rakétát, rakéta-táboról körülvett legényt, a míg az ő szíve is tüzet fogott. Mikor a leány atyafisága ennek a szerelemnek a hírére vette, hozzá fogott a lebeszélésére, de persze hiába. A szép Száli elment a kálomista paphoz és kikeresztelkedett, azután pedig mint Fried-

mann Julcsa a czigánynyal állított be a templomba s onnan mint hitestárs került ki. Az egész dologban az a legérdekesebb, hogy a míg a leány anyja kétségbeesve jár-kele a városban és arról a nagy szegényről beszél, a mi őt az által érte, hogy a leánya czigányhoz ment nőül, addig a czigánykovács atyafisága azért van elkeseredve, hogy a Berki-gyerek csuffá tette a családját.

— **Mennyit jövedelmeznek a játékbárlangok?** Egy francia újság kiszámította, hogy mennyi évi jövedelmet hoznak átlag a világ leghíresebb játékbárlangjai tulajdonosainak. Ime az érdekes számadatok: Dünkircheni kaszinó 300,000 frank, városi kaszinó Boulognoban 800,000 frank, kaszinó Trouvilleben 450,000 frank, Eden-szálloda Trouvilleben 150,000 frank, kaszinó Dieppeben 200,000 frank, kaszinó Cabourgban 380,000 frank, kaszinó Fécampban 100,000 frank, kaszinó Le Havreben 200,000 frank, Fraskati Havreben 150,000 frank, városi kaszinó Le Tréportban 50,000 frank, kaszinó Berckben 150,000 frank, tengerparti kaszinó Colneban 100,000 frank, kaszinó Rogenban 100,000 frank, arcachoni játékházak 100,000 frank, kaszinó Biarritzban 1,000,000 frank, Biarritz kastély 150,000 frank, kaszinó Bagnères de Luchonban 400,000 frank, kaszinó Palavazban 200,000 frank, Aix les Bainsben 1,000,000 frank, Besançonban 120,000 frank, Vichyben 50,000 frank, nemzetközi szálloda Vichyben 600,000 frank, Eden-szálloda ugyanott 350,000 frank, Alcazar-szálloda ugyanott 50,000 frank, restauráció Vichyben 30,000 frank, kaszinó Rogatban 600,000 frank. Az itt felsorolt játékházak bérleti tehát 8,480,000 frank tiszta jövedelmet vágnak zsebre évenként, a montecarlói játékbank pedig, a házardjáték-bárlangok királynője, kétaunyit, mint ezek együttvéve.

— **Bánhida lángokban.** Bánhida komárommegyei falu lángokban áll. Eddig 50 ház ég. Azt hiszik, hogy a tűz gyújtogatás által keletkezett. A tatatóvárosi tűzoltóság megérkezett és máris némileg lokalizálta a tüzet. Az amugy is szegény lakosság közt nagy a kétségbeesés.

— **A román nemzeti párt vége.** Nagy-Szebenből jelentik, hogy Ratiu János dr. a román nemzeti párt elnöke, megfelelő uton értesített, hogy a belügyminiszternek tegnap leérkezett rendelete értelmében a román nemzeti párt központi bizottságának tagjai a kormány által jóváhagyandó alapszabály alapján leendő megalakulásig hagyják abba működésüket, illetőleg azt nem folytathatják.

— **Szegény csár.** Európa leghatalmasabb embere, az óriási orosz birodalom mindenható császára: a „fehér csár“ nagyon szánandó állapotban van szegény. Apját a nihilisták pusztították el, de a nihilizmust ő, bármennyi titkos és nem titkos rendőre, engedelmes katonája van is, nem képes kipusztítani. Szibéria mezői telnek, egyre telnek rövid uton deportált gonosztevők százaival, akiknek a bűne felett nem itél bíró, csak a csár sujtó szava, de azért a nihilisták, az anarkisták, egyre tovább játszanak. III. Sándor életével. Az „atynska“ most Cseravin tábornokot nevezte ki kastélyai főfelügyelőjévé. A tábornok azzal kezdte működését, hogy az összes cselédséget elcsepta és csak kiszolgált katonákat alkalmaz. Most talán nem esik meg ismét, hogy a csár a dolgozó szobájába lépve, az író asztalon találja halálos ítéletét, és nem akad az aláírásra váró akták közt ilyenre is: „A csár 24 óra alatt kötél általi halálra ítéltendő.“ Megesett az is, hogy a csár koponyát talált háló szobájában és a koponya homlokára ez volt írva: Cseravin ur talán jobban vigyáz a szobákra, de az utak még nem biztosak. Ugyanis az oroszok beszélik a vasútvonalon robbanó-katapulták föl. E fölfedezés következtében Sándor csár elutazása a borkii fogadalmi templom fölavatására valószínűleg elmarad. Pétervárott az újonnan fölfedezett nihilista összeesküvés miatt óriási izgatottság uralkodik. — Az összeesküvést a rendőrség kezeibe került levelek árulták el. Magas állású személyek elfogatását várják.

— **Gyönyörűséges, szép virágszál.** A múlt napokban már röviden említettük, hogy Páj Péter, szabadhelyi lakost, két csavargó „uri ember“ azon ürügy alatt, hogy van nekik eladó lovuk, kicsalták a vásártérre és ott szépen kissebalték a hissekény Páj Pétert. Tegnap lépre került a derék urak egyike, ki nem más mint Szegfű Lajos jelenleg faczér pinózer, úres óráiban pedig a

fenn elmondott újsalékkal foglalkozik. Az ügyet áttette a kapitányi hivatal a törvényszékhez.

— **Banda Marozl** kitűnő zenekarát tegnap este is óriási közönség hallgatta Nagy Lajos sörsernőrában, mely folyton tapasztalta a szébbnél-szebb magyar nótákat. A kiváló zenekar még két estén át játszik Aradon, felhívjuk rájuk a közönség figyelmét.

— **Egy angol lap Kossuthról, az oláhokról s a polgári házasságról.** Erről a három nevezetes tárgyról a londoni „Inquirer“ nevű vallási s politikai lap érdekes cikket közölt június 16 iki számában Boros György kolozsvári unitárius theológiai tanár tollából, ki a lap állandó magyarországi levelezője. A lap már Kossuth halálakor meleg hangon emlékezett meg a nagy hazafiról s a megemlékezést most Boros kiegészíti a nemzetgyászának jellemzésével. Ennek kapcsán felemlíti, hogy a nemzet ellenségei a korona előtt félre akarták magyarázni a nemzet részvétét s a magyarokat hűtlenséggel vádolták, noha egy nemzet sem ragaszkodik királyához több hűséggel, mint a magyar. A mi ellen a magyaroknak kifogásuk van, az a sok cselszövés és ármány, melyet Bécsben Magyarország ellen terveznek, s melynek sajnos eredménye az oláhok tészkelődése. A cikkíró bebizonyítja az angol olvasó közönségnek, mennyire jogosulatlanok a dákórománok törekvései, s milyen nemtelen eszközökkel küzdenek ideáljaik érdekében. Felemlíti, hogy az utóbbi napok savargásait épen jókor tervezték, mert az országháza egészen el volt foglalva az egyházpolitikai reformjavaslatokkal. Jellemzi a helyzetet s többek közt azt mondja, hogy épen most nem bizonyos, mi lesz a javaslat sorsa, de remélhető, hogy Wekerlénék sikerülni fog a második alkalommal a főrendiházban keresztülvinni. Az idő gyorsan halad s a cikkíró reménye váratlanul teljesült.

— **A pestis bacillusa.** A bacillusok korszakát éljük. Ma már van bacillusa nem csak a tuberkulózisnak és kolerának, de a hóbortnak, örültségnek, gyilkosságnak és szerelemnek is. Bacillustól kel meg a kenyér és termékenyül meg a gondolat. Mily csoda szinte, hogy a pestisnek, mely pedig igazán csunya járvány és mondhatni, eddig a legborzasztóbb és ölébb betegség, mely a sürű népességű mennyei birodalomban most is ezerszámszedei áldozatait, eddig nem voltak bacillusai? De megtalálták már a pestis bacillusait is. Megvan a gonosz állat, a tudomány hatalmába kerítette, így jelenti ezt a következő messze földről, Khinából érkezett rövidke távirat: Hong-kong, június 22. Fitasato, Kochnak, a híres berlini professornak kitűnő tanítványa, a merevgörccs bacillusainak feltalálója, fölfedezte a pestis bacillusait.

— **Gégebaj, mint a román sajtópörök eredménye.** A memorandum-pörök egyik legérdekesebb alakja volt dr. Lehmann tanár, a román tolmács, ki e három hétig tartó végtagyalás alatt többet szenvedett, mint eddigél az összes román mártírok és félistenek együttvéve. Annyit kellett szegénynek beszélnie, hogy összes hangszálai elkoptak a sok beszédétől és gégebajt kapott. Orvosai tanácsára tartózkodnia kell most már minden beszédétől. Ez a körülmény az oka, hogy a folyó hó 26-ára kitűzött román nemzetiségi sajtópör elmarad, mert tekintettel az ezután tartandó tisztességes számú sajtópörökre, egyetlen román tolmács sem szándékozik hangszálait, mint szegény dr. Lehmann, elkoptatni s így a törvényszék nem találván tolmácsot, kénytelen volt a pört bizonytalan ideig elhalasztani.

— **A liberalizmus áldozata.** Alig van olyan öröm, a mely közé egy kevés öröm ne vegyülne. Így történt ez Schwartz urral, a b. újfalui orth. izraelita hitközség érdemes egyházi- val. Midőn a táviró meghosta a megszavazott polgári házasság örömhírét, alig egy pár perces alatt tudta azt B.-Ujfalu közönsége s így Schwartz ur is, ki, hogy örömeinek máltá kifejezést adjon, elvett egy darab „kóser kolbászot“, a mely ugyan a „garantirtkóser patent“-tel el volt látva, de az újfalusi rabbi által „hiteltesítve“ nem volt és nagy lakomát csapott a jó falatból, de szerencsétlenségére éppen akkor futott hozzá egy jó barátja új hírrel, ki meglátván antilittott lucullusi lakomát, feljelentette Schwartz a hitközségnek. Az összehívott tanács astán 8 hónapi felfelémondással utalapot kötött a liberalizmus egyházi talpára.

— **A családirto.** Szinte hihetetlenül rémes esett történt P o z s o n y b a n. Rajka községben tegnap elfogták S c h i e s z l e r Lőrinczet, aki atyját, anyját, hugát és ennek két gyermekét vadállati kegyetlenséggel lemészárolta, azután az erdőségekbe menekült és itt két hétig gyökerekkel és levelekkel táplálkozott. Mikor nyomára jöttek, eszméletlenül, halálra kimerülten hevert, s szólni sem volt képes.

— **A törvénykezési bélyeg- és illeték szabályokat** módosító törvényjavaslat tárgyában kérvényt intézett a képviselőházhoz a budapesti ügyvédi kamara választmánya. A kérvényben a törvényjavaslatnak következő módosításait kéri a választmány: 1. Az első fokú bírósági ítélettől, ha a per tárgyat pénzkövetelés vagy megbecsülhető vagyoni jogi igény képezi, a peres tárgy értéke szerint járulékok nélkül, 50 forint egy forint, 50 forinton túl 200 forint két forint, 200 forinton túl 1000 forint minden megkezdett száz forint után további egy forint állandó bélyegilleték jár, mely bélyegjegyekben rovandó le. 1000 forintot meghaladó pertárgy felett hozott ítélet után az ítéleti illeték kiszabás alapján fizetendő; ha a per tárgya csak részben ítéltetik meg, az illeték tíz forintnál kisebb nem lehet s, hogy a kereset teljes elutasítása esetében az illeték tíz forintnál kisebb s huszonöt forint nagyobb nem lehet. — 2. Az első fokú bíróság előtt megkötött egyezségekre nézve az eddigi szabályok tartassanak fenn. — 3. A törvényjavaslat 30-ik §-a akként módosíttassék, hogy ítéelő-bíró a bélyeglevonás ellenőrzésével ne terheltesse.

— **Egy fiatal ember** ajánlkozik községi jegyző mellé írónak igen szerény feltételek mellett. Bővebb felvilágosítással sziveségéből a lap szerkesztősége szolgál.

— **Pályázatok.** Két joggyakornoki állásra a pécsi ítéltáblánál 15 nap alatt; főlevéltárnoki állásra Tolnavármegyénél július 10-ig; alügyészi állásra a fehértompomi kir. ügyészségnél 2 hét alatt; jegyzői állásra a módosi járásbírósnál 2 hét alatt.

— **Rövid hírek.** Fűz es Gyarmaton Sója István kilenczven éves ember felakasztotta magát. A szerencsétlen a nyomor kergette a halálba. Szegeden Báló Ferencz tizennégy éves gyermeket egy lezuhant vascső agyonütötte. — **Budapestben** egy Twedy Eduárd nevű honvéd a robogó vonat alá vetette magát. A szerencsétlen ember testét a kerekek darabokra tépték. — **Fenes-Miklós** Gyöngyösön Györgyöt lelőtte. A gyilkost elfogták. — **Békésen** egy Biró Zsuzsanna nevű asszony mellette fekvő kis gyermekét álmában agyonnyomta.

EGYLETEK, TARSULATOK.

(*) **A „Szárnyaskerek”** dalkör alapszabályait a tanács tegnapi üléséből felterjeszti a belügyminisztériumhoz jóváhagyás végett.

(*) **Az aradi általános munkás betegsegélyző egylet** f. évi június hó 24-én, vasárnap d. u. 8 órakor a város háza kis tanácstermében rendez évi küldötték gyűlést tart, melynek napirendje a következő: I. A központi választmány, ugymint a számvizsgáló-bizottság 1893 évi számadás, illetve jelentésének előterjesztése, továbbá a felmentés megadása. II. A központi választmány és számvizsgáló-bizottság póttagjainak pótválasztása. Harmadszor a központi választmány előterjesztése a gyermek-rokkantakat segélyező és temetkezési szakasz 1893. évi kezelési költség megállapítása ügyében. IV. Egyéb egyleti ügyek és netáni felszólamlások és V. két jegyzőkönyv-hitelesítő megválasztása.

TANÜGY.

(*) **Vizsga a zenedében.** Tegnap fejezték be a városi zenedében az idei évről vizsgálatokat. Nem hiába, hogy a haladók vizsgája volt tegnap, zsufolva is volt a Krispin-féle nagyterem egészen, különösen hölgyekkel. Minden szám után felhangzott a jól megérdemelt zajos taps, s mi sem bizonyítja jobban, hogy Aradváros zenedéjének kitűnő tanárai lelkiismeretesen és odaadással teljesítik kötelességeiket.

(—) **Az aradi áll. segélyezett fa- és fémipari szakiskola** második félévi vizsgálatának sorrendje az 1893-94. tanévben. Június 28-án, csütörtökön délelőtt 7-12 óráig vizsgáznak az első évfolyam tanulói és pedig 7-9 óráig ábrázoló mértanból, 9-11 óráig fa- és fémipari szakrajzból, 11-12 óráig fa- és fémipari technológiából. Június 28-án, csütörtökön délután 2-7 óráig vizsgáznak a második évfolyam tanulói és pedig 2-4-ig ábrázoló mértanból, 4-6 óráig fa- és fémipari szakrajzból, 6-7

óráig fa- és fém technológiából. A vizsgálatok az iskola helyiségében (Iparos-ház I. em.) fognak megtartatni.

(—) **Az aradi ág. hitv. ev. fiúiskolában** f. évi június hó 25-én d. e. 8-10-ig K o r o m József tanító vezetése alatt tartatik meg az évi zárvizsgálat.

MULATSÁGOK.

(=) **Az aradi vas- és fém munkások szakszervelete** ma tartja a csálai erdőben első júniálisát. Felvonulás reggel 7 órakor az egyleti helyiségből („Magyar korona szálloda”) az első aradi hadastyán zenekar kísérete mellett. A rendezőség arról is gondoskodott, hogy a t. közönséget kellemes meglepetésben részesítse.

SZINHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

* **A Pesti Hírlap**, mely immár a 32-ik félévébe lép át július 1-vel, valóban nem szorul arra, hogy különösen ajánlatni kelljen a magyar újság-olvasó-közönségnek figyelmébe. Mindenki tudja, hogy a megalkuvás-nélküli liberalizmus politikáját képviseli s évek óta folytatott küzdelmének nagy része van a szabadelvű egyházpolitikai reformok szőnyegre hozatalában. S ha ma a demokratikus irány hívei jegyezhetnek föl sikereket a reakció rovására: a Pesti Hírlap kétségbevonhatatlanul sokkal járult ahhoz. Nem is azért szólunk most ez első rangú és első tekintélyű napilapunkról, hanem hogy felhívjuk az olvasó-közönség figyelmét a Pesti Hírlap egy új nagy vívmányára. Ez a vívmány a Pesti Hírlap palotája, mely ott emelkedik Budapest egyik legszebb körútjának végén váci-körút 78. szám alatt. Az új félévben a lap ismét több érdekes közleményt ígér fényes nevű munkatársai: J ó k a i és M i k s z á t h tollából, továbbá érdekes regényeket s végül — mint minden évben — az 1895. évre szóló nagy képes naptárt teljesen díjtalanul, mint karácsonyi ajándékot, valamennyi előfizetőjének. Az bizonyos, hogy a Pesti Hírlapnál többet egy más lap sem nyújt ma előfizetőinek s ezen bő és változatos tartalma dacára — naponként 20, vasárnap 32 oldal — előfizetési ára egy óra csak 1 forint 20 kr., negyedévre 3 forint 50 kr., mely a Pesti Hírlap kiadóhivatalába (Budapest váci-körút 78. sz.) küldendő. Mutatványt kívánatra öt napig ingyen küld a kiadóhivatal.

TÁVIRATOK.

A képviselőház szünete.

Budapest, június 23. (Saj. tud. táv.) Az országgyűlés tárgyalásai előreláthatólag hétfőn július 2-ikán vagy július 3-ikán el lesznek napolhatók, mivel nagyon valószínű, hogy a képviselőház a jövő hét folyamán letárgyalja az ősz előtt még elintézendő javaslatokat és csütörtökön megválasztja a delegáció tagjait, úgy hogy a főrendiház július 2-ikán tárgyalhatja az összes hozzáérkező képviselőházi nuntiumokat. Az elnapolás szeptember végeig terjed.

Kitüntetés.

Budapest, június 23. (Saj. tud. táv.) A király **Tóth Lőrincz** kuriai tanácselnököt a vaskorona-rend másodosztályával, **Dezencinovich János** adótárnokot pedig a koronás arany érdemkereszttel tüntette ki.

Egy püspök — Zichy Nándorról.

Budapest, június 23. (Saj. tud. táv.) Egy dunántúli katolikus püspök a tegnapi főrendiházi ülés után együtt ebédelt egy újságíróval s így nyilatkozott **Zichy Nándor** gr. főrendiházi szerepléséről.

— *Igazán nem értem ezt a Zichy Nándort. Ugy heveskedik, mintha ezt az egész dolgot — komolyan venné.*

Most már csak azt tessék eldönteni, hogy ez a nyilatkozat mennyiben jellemzi **Zichy** és mennyiben a püspököt.

József főherceg szemleutja.

Zimony, június 23. (Saj. tud. távirata.) **József főherceg** tegnap ideérkezett. A

pályaudvaron a hatóságok fejei ünnepélyesen fogadták. A fogadásra a katonai hatóság is megjelent. A város gazdagon fel van lobogózva. A főherceg ma a honvédkaszárnyát szemlélte meg, mely után ebéd volt. **József főherceg** holnap reggel Budapestre utazik.

A Tisza áradása.

Miskolcz, június 23. (Saj. tud. táv.) A Tisza rohamosan árad. **Lökön** felül átszakította a gátat, minek folytán **Patkonya, Dob, Szederkény** lakosai menekülni kénytelenek. Sok ezer hold vetés viz alatt van. A kár igen nagy.

József főherceg és Sándor király találkozása.

Belgrád, június 23. (Saj. tud. távirata.) **Sándor király** ma Konstantinápolyba utazott. Az elindulás előtt **József főherceget**, ki Zimonyba érkezett, **Sándor király** nevében **Pantelics** tábornok és **Misics** őrnagy üdvözölték s meghívták Belgrádba. **József főherceg** külön vonaton a belgrádi pályaudvarra érkezett, hol **Milán király** fogadta s bevezette az udvari váróterembe. A főherceg és **Sándor király** találkozója rendkívül szívélyes jellegű volt. A találkozásra az osztrák-magyar követség díszben jelent meg.

Szerbia régensai.

Belgrád, június 23. (Saj. tud. távirata.) A ma tartott minisztertanácsban a király aláírta azon ukázt, melynek értelmében a minisztertanácsot bizta meg távolléte alatt a régensséggel. A király teljes bizalmáról biztosította a minisztereket s eddigi működésükért teljes meglegedését nyilvánította.

A porta és a bolgárok.

Sofia, június 23. (Saj. tud. távirata.) A porta megengedte, hogy a Macedóniában múlt évben bezárt bolgár iskolákat újból megnyissák.

A bolgár metropolita Sófiában.

Sofia, június 23. (Saj. tud. táv.) **Klement metropolita** tegnap ideérkezett. A perronon ünnepélyesen fogadták s az óriási közönség lelkesen éljenezte **Ferdinánd** fejedelmet és **Klementet**, ki a néphez beszédet intézett. Intette a népet a **Ferdinánd** iránti hűségre és a törvények tiszteletben tartására.

Garasanin ünneplése.

Pétervár, június 23. (Saj. tud. távirata.) A haladó párt, vezére **Garasanin** tiszteletére, aki legközelebb rendeltetési helyére, Párisba megy, nagy bucsubankettet fog rendezni.

A kolera.

Pétervár, június 23. (Saj. tud. táv.) A június 18-ikáig beérkezett hivatalos adatok szerint egy hét alatt **Varsóban** 15 kolerabetegedés és 9 halálozás, a varsói kormányzóságban 45 betegedés és 21 halálozás a ploski kormányzóságban 30 betegedés és 17 halálozás, **Podoliában** 2 betegedés és 1 halálozás, **Radomszokban** 5 betegedés és 4 halálozás, **Tulszkiban** 8 betegedés és 4 halálozás, **Petrokonszokban** 1 betegedés és 1 halálozás fordult elő.

KÖZGAZDASÁG.

Aradi gabonaüzleti hetiszemle.

Saját tudósítónktól.

Arad, június 23.

(S. ss) Az időjárás a lefolyt héten is esős és a vetésekre káros hatású volt, a mi nagyban akadályozza a földmivelőket munkájukban, éppen most, mikor legtöbb és legfontosabb a végezni való.

Daczára azonban a sok oldalról érkező kedvezőtlen híreknek, bizton állíthatjuk, hogy termésünk a mostani várakozást felül fogja múlni, de állítjuk azt is, hogy a gabona minősége meg sem fogja közelíteni a tavalyit, mert nagy károkat tesz a hesszeni légy a rozsdá. Csodálatos, hogy mindez nem javít a gabonaüzlet helyzetén e nem javítja az oly silány árakat. Ennek oka a külföldi fényes termés-kilátásokban keresendő. Gabonaáraink azon esetben, ha idej termésünk a közepeszerűen is alul maradna, emelkedhetnek ugyan néhány hatossal, de a régi, 9-10 frtos árakat nem remélhetjük, mivel a gabonakészlet nagy, kereskedőink pedig igen keveset vásárolnak, tartva a differenciáktól.

A múlt heti gabonaüzlet oly jelentéktelen volt, hogy felemlítésre alig méltó. Lányha irányzattal, változatlan árakon Aradon és Új-Aradon eladatott:

- buza 300-400 mm. 6 frt 00 krtól 6 frt 20 krig.
- tengeri 200-300 mm. 4 frt 0 krtól 4 frt 40 krig.
- ó-árpa névleg jegyeztetik 5 frt, 0 krig.
- zab névleg jegyeztetik 5 frt 80 krtól 6 frt 0 krig.
- rozs névleg jegyeztetik 4 frt 50 krtól 4 frt 60 krig.
- új-repcze jelelntéktelen kínálattal 7 frt 0 krtól 7 frt 40 krig.
- új-árpa jelelntéktelen kínálattal 4 frt 0 krtól 4 frt 10 krig.

Vetések állása.

Arad, június 23. A napotai eső miatt a vetések nagy része rozsdás. A buza gyengén érik; a hideg általában minden növényzet fejlődésére nagy hátránnyal van. A tavasziak aránylag elég jól állnak. A luczernát már másodszor kaszálják; a zabos bükköny meg lehetősé termést ad, de igen nagy baj az eső, mert jobbra renden fekszik. A tengeri töltőgetését e napokban fejezték be.

Gyula, jun. 22. Gyulán és vidékén a buza már annyira megérett, hogy e napokban aratni kezdik. Holdanként 5-7 métermázsza termésre van kilátás. Az őszi árpát javában aratják. A zab gyengén áll, közepesenél jobb termést aligha fog adni. A tengeri silány, alig nő, nagyon selyli a szárazságot. A dohány gyengén áll. A takarmány répa a lehető legrosszabb, alig kelt ki itt-ott. A szőlőben gyenge közép, gyümölcsben bő termés ígérkezik. A kaszálók rosszak.

A gyerekek ménes vidéki szőlő oltvány termelő társulat mint szövetséget tagjai felkértek, hogy az újonnan kibocsátandó törzsetételekre vonatkozó elsőbbségi jogukat f. évi július hó 1-ő napjáig nálam érvényesíteni sziveskedjenek. Millig József elnök.

A nemzetközi gabnavásár ellen. Temesvárott — mint ottani levelezők írja — a kereskedők körében igen élénk mozgalom uralkodik a bécsi gabonavásár ellen. A temesvári Lloyd társulat legközelebb oly értelmű határozatot fog hozni, hogy tagjai nem mennek el a bécsi nemzetközi gabonavásárra.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1894. évi június hó 22. Hízott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 klgon felüli súlyban) 43.5-44. krig. Öreg közép (páronként 300-400 kilogramm súlyban) 44.-44.5 krig. Fiatal nehéz (pkint 320 klgon felüli súlyban) 46.5-46.5 krig. Fiatal közép (pkint 251-320 klg. súlyban) 44.-45 krig. Fiatal könnyű (pkint 250 klg. terjedő súlyban) 44.-45. krig. II. Magyar másodikrendű: Nehéz (páronként 280 klgon felüli súlyban) 43.5-44.5 krig. — Közép (pkint 220-280 klg. súlyban) 44.-44.5 krig. — Könnyű (pkint 220 klg. terjedő súlyban) 43.-45. krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 klg. felüli súlyban) 44.-45. krig. Közép (páronként 220-260 klg. súlyban) 44.-

45. krig. — Könnyű (páronként 220 klg. terjedő súlyban) 43.-44. krig. Sertésárak: 1894. június hó 20-án volt készlet 189,072 darab. 1894. június hó 21-én felhajtott: 2529 drb. 1894. június 22-én elszállított: 3192 drb. 1894. június 22-én maradt készletben 188,409 drb. — A hízott sertésüzlet irányzata: változatlan.

Szeszűzlet.

— Június 23. —

Élénk kereslet mellett az árak a múlt héten is esélírd irányzattal folyt le. Az árak ismét emelkedtek.

Mai jegyzéseink: Készaru nagyon nyers szesz 54.25 kisinyben 54.75 hordó nélkül, per 100 liter %, beleértv 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatözsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósításai. — Budapest, június 23. d. n. 5 óra.

Gabona	Állomány	Irányzat	00 kilogramm frt
Buza	bánsági	szilárd	7.20-7.65
	tiszavidéki	"	7.25-7.65
	pestvidéki	"	7.20-7.65
	fehérmezei	"	7.20-7.65
	bácskai	"	7.30-7.70
észak-magyarországi	"	"	"
Rezs		szilárd	5.15-5.30
Árpa	takarmány	osend.	
	égetni való	"	
Zab		szilárd	6.70-7.05
Tengeri	bánsági	szilárd	
	másnomü	"	4.75-4.80
Káposzta-repcze		lányha	
Kéles		osend.	3.80-4.25
Buza	tavasza	osend.	7.11-7.18
	június 1894	"	7.05-7.10
	ősze	"	5.45-5.48
Tengeri	május-június 1894	osend.	4.77-4.79
	szep-október 1893	"	4.77-4.79
Zab	Budapest sz. tavasza	osend.	5.78-5.80
	Budapest sz. ősze	"	"
Káposzta-repcze	aug.-szeptember 1893	osend.	10.10-10.20

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktözsden

Budapest, 1894. június 23.

Magyar aranyjárdék 4%	120.90
Magyar koronajárdék 4%	94.90
Magyar arany 4 1/2%	127.-
Magyar ezüst 4 1/2%	101.75
Magyar keleti vasút 1876.	124.-
Magyar földtehermentesítési kötvény	95.-
Magyar italmegváltási kötvény	100.-
Horrát-szlavon földtehermentesítési kötvény	96.-
Magyar nyeresémsorajegy kölcsön	149.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	142.25
Osztrák papírárdék	98.15
Osztrák járdék ezüst	93.-
Osztrák járdék arany	120.75
Korona járdék	
1860-ki államorsorajegy	147.-
Osztrák-magyar bankrészevény	1000.-
Magyar hitelbank részvény	442.-
Osztrák hitelintézet részvény	351.-
Osztrák-magyar államvasút	340.75
20 frankos arany (Napoleonkor)	9.96
Német birodalmi márka	61.96
London	125.25
Páris	49.75

VIZJELZÉS.

1894. évi június hó 23-án reggel 7 órakor észlelt víz-állások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vízmézőzén.

Észlelési állomás	Méret	Időjárás	Vízállás	Méret
	°		oztimétr.	oztimétr.
Branyicska	+ 14°	borult	+ 186	
Arad	+ 11°	esős	+ 62	
Makó	+ 17°	derült	+ 259	
Szeged	+ 17°	szeles	+ 580	
Gyoma	+ 16°	szeles	+ 565	

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vízállásokat jelzi. A - jel a 0 alatti hőmérsék és vízállásokat jelzi. Arad, 1894. június 23.

A m. kir. folyamamérési hivatal.

IDEGENEK NEVSORA.

Féher kereszt szálloda: Winkler Emil gyáros, Bécs. Klein Károly földbírtokos, Ujverbász. Weisz János kereskedő, Szepes-Béla. Schwarz Samu gazdász, Békés. Három Király szálloda: Bojer János erdész gyakornok, Selmezbánya. Schmidt Ferenc, erdész gyakornok, Selmezbánya. Zachár Ádám erdész gyakornok, Selmezbánya. Katona László erdész gyakornok, Selmezbánya. Zimmermann J. erdész gyakornok, Selmezbánya. Marzós Zoltán jegyző, Dézna.

LÉGTÜNETHI ÉSZLELETEK.

Hó és nap	Légnyomás milliméterekben		Hőmérséklet °C	
	legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb
Jun. 16	757.8	757.0	18.5	10.4
" 17	60.8	58.4	21.4	11.2
" 18	61.4	60.1	26.2	11.8
" 19	59.6	58.4	26.6	18.0
" 20	60.8	57.7	22.0	14.3
" 21	61.8	61.1	22.1	11.2
" 22	62.5	60.2	19.9	11.5

Hó és nap	Szél		Felhőzet általában	Csapadék mm.	Észrevétel
	irány	erősség			
Jun. 16	EN.	7	borult	2.8	napközben esett
" 17	N.	5	borult	0.8	délután esett
" 18	K.	4	félborult	0.6	este dörgés, eső
" 19	DN.	5	félborult	—	—
" 20	N.	5	borult	4.5	délután szivatar
" 21	N.	5	félborult	—	—
" 22	EN.	4	borult	3.1	délután esett

POSGAY LAJOS dr.

KIS LOTTO.

Budapesti:

73, 37, 64, 3, 22.

Felölös szerkesztő Vass Géza.

NYILTÉR.*

Széchenyi sör csarnok

Andrássytér, a városházzal szemben.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy a valódi tiszta

Dréher-féle

dupla márcziusi schwehatis sör

hazli nélkül

egyedül nálam kapható, miután a vendég a csapzékkel szemben ül, és így látja a sör tisztát és hazli nélküli mérését.

Délben

kitűnő ebéd, naponkint friss villásreggeli, este különleges izletes vacsora kapható.

Magyar és külföldi tiszta 1-ő rangú borok méretnek ki 50% olcsóbb mint bárhol.

Tisztelettel:

Scheinberger Mór.

RAVASZ IMRE

legelső fényképészeti és festészeti műterme

Aradon, Andrássytér 15. sz.

Hermannpalota kerthelyiségében.

Elvállal minden fényképészeti szakmába vágó munkálatokat, készít kis képekről nagyobbításokat egész életnagyságig, olajban festve, vagy retoucheban továbbá látogató-jegy alakú fényképek ügyszintre Cabinet, Makart, Promenad Budoir és az úgynevezett ujjforma képeket, chromo-festett és beégetett képet, melynek finomsága minden festett képet felülmul. A legnyughatatlanabb gyermek megszólalásig élethűen egy másodperc alatt bármily nagyságu alakban lefényképeztetik, a műteremben készült munkálatok tiszta és élethű kivitelezéssel kezesességu nyújtatik. Felvételek kívánatra üzleten kívül is eszközöltenek a legutányosabb árak mellett.

* Az ezen rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget.

Aradi első takarékpénztár. Zálogosztály.

KLAPOK ALAJOS

Arad legnagyobb, leglátogatottabb és legkényelmesebben berendezett

fényképezési műterme

Templom-utca (Minorita-palota)

Ajánlja a nagyérdemű közönség szives figyelmébe műtermében legújabbban készülő Saison fényképeit, felelősség mellett minden nagyságú Portrait visittől egész életnagyságig Albumin vagy az állandóságáról és szépségéről közkedveltségnek örvendő Platin papirosra

Párisi művészek által készülő olaj és Chromo-festményeit.

Ujabb berendezését gyermek-fölvételekhez, melynek segítségével egyhuszad másodperc alatt történik a fényképezés.

Továbbá, műterme fényképezéshez tartozó munkák elvállalását. Szobák, festmények és rajzok fényképezését stb. 591.

Kérem üzletemet, mely a Minorita-palota udvarában van, más üzlettel össze nem téveszteni. Miért is kérem a ozimet figyelembe venni.

Árverési hirdetmény.

Folyó évi június hó 26-án d. e. 9 órakor a fentebbi helyiségben 1894. évi márczius hó végéig lejárt ékszer, arany és ezüst tárgyak az alapszabályok 64-ik §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek azonnali lefizetés mellett elárvereztetnek, mely árveréshez a venni szándékozók tisztelettel meghívattak.
Kelt Aradon, 1894. június 9-én.

574 3-8

Az igazgatóság.

Majdnem új. Keveset használt

portál

tükör üveg táblákkal együtt olcsón eladó.

Bővebbet

Dratsay Lajosnál

A R A D.

537. 4-5.

Az olcsóság csodája!

a hol mindent fél árban lehet venni csakis, de csakis

Kilényi R. és Társa

7, 14 és 30 kros bazárjában a színházépületben, a 18 vértanu szobor átellenében van. 536 8-8

Iskolai táskák potom árért.

Alkalmi ajándékok

hihetetlen olcsó áron.

Gyermekjátékok majdnem ingyen.

Gyermek és férfi kalapok minden árban. Gyermek és férfi ingek, harisnyák, nyakkendők, gyermekkocsik, utazó bőröndök, esernyők, stb. stb.

olcsóbban mint bárhol.

Dr. KIESOW

angsburgi élet-essentiája.

Ezen gyógyszer teljes joggal kiérdemli az Élet-essentia nevet, mert gyorsan, mondhatni szemmel láthatólag segít, az elvesztett egészséget helyreállítja, azt edzi s így az életet hosszabbítja. Legtöbb betegség a gyomor elromlásából és rossz emésztésből ered, melyből ismét a vér nyálkássága és egyéb rossz nedvek származnak s minthogy ezen élet-essentia éppen a gyomorra hat legjótékonyabban, így különösen ajánlható a következő bajokban:

felfúvadások és szelek, nehéz lélegzés, torokfájás, méhnyálka, hasmenés, vérhas, hideglelés, aranyér, kolika, főfájás, gyomorfájás, gyomorgörcs, gyomorégés stb.

1 üveg ára 1 frt, fél üveg 50 kr., egy tuczat 10 frt, egy tuczat fél üveg 5 frt.

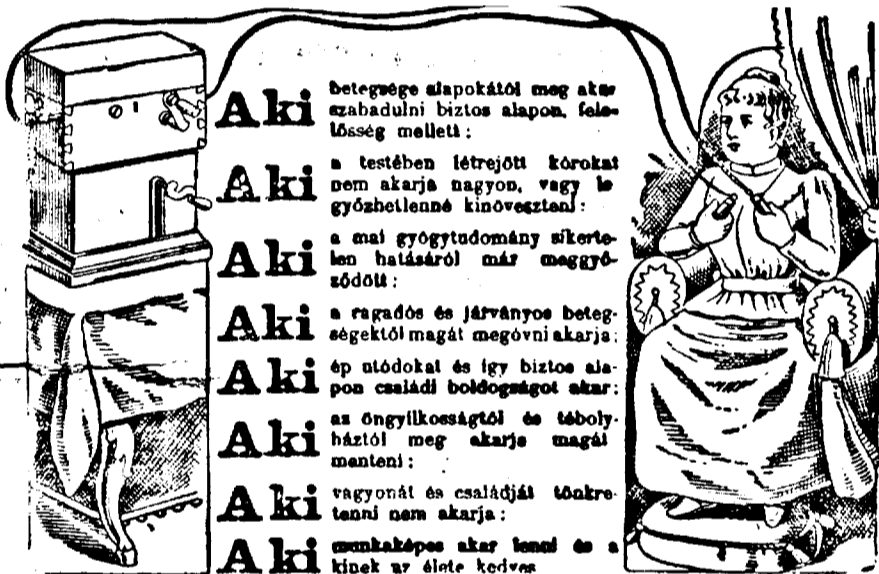
Főraktár: Budapesten, Király-utca 12. sz. a. TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerháza.

Kapható:

Török József budapesti gyógyszerész különlegességi főraktárának aradi áruházában: 141. 11-12.

RING LAJOS

„Angyalhoz” címzett gyógyszerháza Aradon, Asztalos Sándor-u. 1. sz.

Aki betegsége alapokától meg akar szabadulni biztos alapon, felelősség mellett:
Aki a testében létrejött kórokat nem akarja nagyon, vagy legyőzhetlenné kinőveztetni:
Aki a mai gyógytudomány sikertelen hatásáról már meggyőződött:
Aki a ragados és járványos betegségekkel magát megóvni akarja:
Aki ép utódokat és így biztos alapon családi boldogságot akar:
Aki az öngyilkosságtól és tébolyháztól meg akarja magát menteni:
Aki vagyonát és családját tönkretenni nem akarja:
Aki munkaképes akar lenni és a kinek az élete kedves

az olvassa el Fazekas Dánielnek „Ki akar egészséges lenni?” című füzetét, melyben Londonban és hazánkban 35 évi orvosi gyakorlata alatt szerzett tapasztalatait a szenvedő emberiség javára megírta. Egész bizalommal fordulhat hozzá bárki, aki szenved és fájdalmaitól szabadulni akar. Lakása Budapest, felső erdősor 25. sz., hol vasárnap kivételével rendel délután 2-4-ig. Szegényeknek díjtalanul 6-7 óráig. A fent említett füzet ugyanott megrendelhető 1 frt előleges beküldése mellett. 545 4-8

EGYEDÜLI VASBUTORGYÁR ARADON.

Van szerencsém a n. é. közönség szives figyelmét azon körülményre felhívni, hogy Aradon. Háltér 5. sz. a. vasbutor-gyárt létesítettem, és abban mindennemű vasbutor, u. m. ágy, asztal, szék, mozdó-szék-ény, stb. a legizlősebb kiállításban, gyönyörű beégetett festményekkel jutányos áron, tetézés szerinti méretben készülnék.

A tavaszi évad beálltával a t. vendéglősök és kávéház tulajdonosoknak legjobban ajánlom az általam forgalomba hozott csinos és tetszetős

nyári lugasaimat,

melyek bármily nagyságban és tetzés szerinti rajz után készíttetnek. Nyári kerthelyiségeknek pedig összehajtható

vas-székeket.

Minden meglevő vasbutorot javítok és újat festek a csakis nálam lévő szírtó és égető készülékkel.

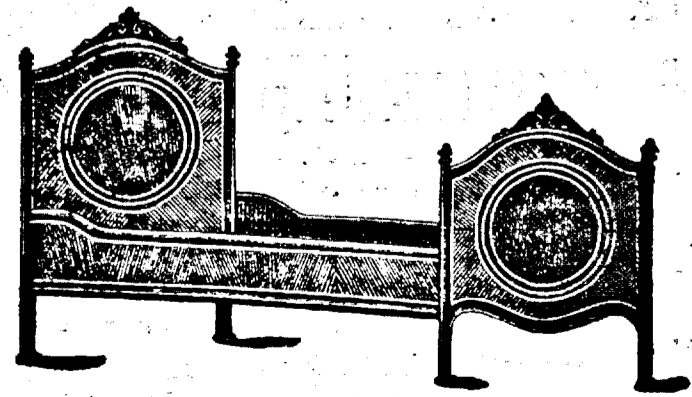
A n. é. közönség szives pártfogását kérve

kiváló tisztelettel

Fischer Adolf,

592.

Arad, Háltér 5. sz.

Sodrony-ágybetétek minden

nagyságban és mérték szerint.

Ékszer- és aranyműves üzletmegnyitás!

Tisztelettel alólított van szerencsém a n. é. közönségnek szives tudomására hozni, hogy az eddig Böhm és Weiss cég alatt fennállott ékszer- és aranyműves üzlet feloszlott, saját nevem alatt

ARADON, Templom-utca, Minoriták palotájában

ékszer- és aranyműves üzletet

nyitottam.

Midőn ezen változtatást a n. é. közönségnek és t. vevőimnek szives tudomásáért végeztél jelentem, kérem az eddigi belém helyezett bizalmat és jóindulatot továbbra is fentartani és új üzletemben is szives pártfogásukkal kitüntetni, biztosítván, hogy főtőrekvésem lesz e bizalmat kiérdemelni. Kiváló tisztelettel

WEISS SÁNDOR.

Minden a szakmamba vágó javítást és átalakítást jutányos árak számítása mellett készítek. 576 8-8

Dürr Testvérek

fűszer-, csemege-, gyarmatáru-, ásványviz- és borkereskedése az „arany szarvashoz“ Aradon, fő-ut 2. sz. a városházzal szemben.

Mindenféle friss töltésű ásvány- és gyógy-vizeket

bátorkodunk a n. é. közönség b. figyelmébe jutányos árak mellett ajánlani. Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására hozni, miszerint a napokban a befőzéshez igen alkalmas és ajánlatos kemény nagyszemű erdélyi piros és fehér cseresznyék megérkeznek.

2 arany, 13 ezüst érem, 9 dísz- és emlékérem.

KWIZDA FERENCZ JÁNOS

osztrák-magyar cs. és kir. udvari szállító.

KWIZDA-féle Restitutionsfluid

cs. és k. kiv. szab. mosóvíz lovaknak.

Egy palaczkkal 1 frt 10 kr. o. é.

80 év óta udv. istállóiban valamint katonai és polgári nagyobb istállóiban is, használatban; nagyobb erőfeszítések előtt és után erősítésül; továbbá ficzamosodások, rándulások, az inak merevsége s más ily alkalmaknál; képesíti a lovat kiváló teljesítményekre idomításnál.

román kir. udvari szállító.

Fő letét: kerül. gyógyszer-tár Korneuburgban.

Tessék a főnébvi védjegyre ügyelni, s a vételnél határozottan kifejezni a Kwizda-féle Restitutionsfluid.

Kapható a gyógyszer-tárakban és droguistáknál.

132

Háztető-lemez, Gabona zsákok, Repcze és vizmentes ponyvák, Gépolaj, Gépszijjak, Kötélárak

3-6 372

kitűnő minőségben és legolcsóbb árban kapható

Reich B. Károlynál

Szabadságtér 1. sz.

MI AZ A PURINAL?

PURINAL
 gyanis a legújabb ruhatisztító-szer, mely a ruhákban lévő tisztátalanságokat, a szadszág, kátrány, kocsikenőcs, zsír, festék, olaj stb.-től erednek, nagyszerűen és visszazármazhatlanul eltünteti, s az egy családnál sem nélkülözhető, miért is az minden itogatottabb üzletben és gyógyszer-tárban kapható.
 Üvegje 25 kr.

DALMÁCIAI ROVARPOR

LEGBIZTOSABB SZER MINDEN NEMŰ ROVAROK ELLEN

Kapható

15, 25, 40 és 75 krajczáros eredeti dobozokban.

Ajánljuk továbbá a legerősebb moly elleni szereinket, u. m.:

Kámfor, lavendula virág, naphtalin, naphtalinvászon,

Patchouli levél,

törött bors és az általánosán elismert molykeveréket,

peronospora ellen rézgáliczot a legolcsóbb napiár mellett.

VOJTEK és WEISZ ÁRA

Raktáron tartjuk a világhírű

WASMUTH-féle tyukszemgyűrűt,

mely 3x24 óra alatt a

a legfájdalmasabb tyukszemet is eltávolítja.

Továbbá ajánljuk

fertőtlenítő szereink

nagy raktárát a következőkben: Carbolsav nyérs 30, 60, és 100% carbolsav jegeces, carbolpor 10%, Creolin, Cresylmész, vasgálicz a legjutányosabb árakon.

VOJTEK és WEISZ gyógyáru-üzlete Aradon.

Kitünő, jó minőségű
román és műportland
CZEMENTET

szállít jótállás mellett
az aradi és csanádi egyesült vasutak cement-
és agyagáru-gyára.

319 28—

Gazdáknak
és takarmány-szállítóknak
különös figyelmébe. Igen kedvező feltételek mellett kölcsönzők
vizmentes ponyvákat
kazal letakaráshoz, takarmánnyal megrakott vasuti kocsikhoz, stb., a miért is ponyvák bevásárlása feleslegessé válik.
Mindenféle természetesen telített és kátrányozott ponyvákat újakat és használtakat 50%-al olcsóbban adok mint bárhol.
Z s á k o k 470 8—12
újak és használtak, minden gazdasági terményekhez alkalmasak, **rendkívüli olcsó áron.**
Repce és behordóponyva
3 frt 20 krtól 4 frt 20 krig és feljebb
NAGEL ADOLF
Budapest, Arany János-utca 10.

Jégszekrények
kaphatók mindenütt, de az eredeti
Unger Gyula
mérnök által Bécsben készült legczélse-
rűbb és legtartósabb
jégszekrények
most
kizárólag
csak
MARESCH GYULA
üzletében 577 5—5
a vértanu szobor közelében.

Utazó és kézi kofferek.

Kilényi C. és Társa
Arad Andrassy-tér 20. (Aréna épület.)

Van szerencsénk a mélyen tisztelt közönségnek valamint nagyrabecsült vevőinknek b. figyelmébe ajánlani a

nyári idényre

érkezett nagy választéku oivat ujdonságainkat voylok, franczia batisztok, szatínok és delainekben, melyeket

olcsóbban mint bárhol

árusítunk el.
Nemkülönben ajánljuk nagy raktárunkat a legjobb gyártmányu vásznak, chiffonok, onnavász, calvat és asztalneműekben.
Midőn az eddig irányunkban tanusított b. pártfogásért köszönetet mondunk, kérjük ezt a jövőben is föntartani, miért is mint eddig is szolid és pontos kiszolgálást biztosítunk teljes tisztelettel

Kilényi C. és Társa
a „kék golyó“-hoz.

Nap- és esernyők.

Némez és szalmakalapok. Czerna és selyemkeztűk harisnyák és nyakkendők.

SINGER | **A „NÁDOR SZÁLLODA“ MELLETT.** | **SINGER**

SINGER L. S.

Amerikai varrógépek,
vasbútor
és pénzszekrények
gyári raktára.
SINGER L. S.
aradi kereskedő 1856. óta.

SINGER L. S.

SINGER L. S.

A os. kir. oestr. és a m. kir. miniszteriumok s államvasutak szállítói
tűz és betörés ellen biztos kis kézi és nagy
pénzszekrények
gyári raktára.
Közégek számára kivételesen

Asonkívül ajánlom
vasbútor gyári raktáromat nagy választékban.

Valódi amerikai
H O W E,
Karikahajó
WHEELER & WILSON,
Singer és kézi varrógépek
családok, asabók és csipészek
Mindennemű varrógépek javítása is eszközöltetik.
Varrógépekhez szükséges hel-
lekek. 581

Aláírási felhívás

a Tarnóczy tűzoltószer- és gépgyár-részvénytársaság
ujjonnan kibocsájtott részvényeire.

A Tarnóczy-féle tűzoltó-szer és gépgyár-részvénytársaság, mely 1891. év óta áll fenn és eddigelé 500,000 frt alaptőkéje után az alapszabályszerű leírások és tartalékalapjának megfelelő dotációja mellett részvényeinek évenként 6 frt osztalékot fizetett, mi 6% kamatozásnak felel meg, 1894. évi június hó 17-ik napján tartott közgyűlésén elhatározta, hogy jövőre tüzi fecskendőket, tűzoltószereket, sárgaréz-, réz-, aczélárak gyártásán, továbbá viz-, gáz- és villamvezetékek be rendezésén és szakmájába tartozó melléküzletek folytatásán kívül gazdasági, valamint szerszám- és munkagépeknek nagybani gyártását a vállalat munkakörébe fölveendi és gyári telepén egy nagy vasöntödét is állit föl.

E czélból az alaptőkének két millió forintra való fölemelése közgyűlésileg elhatározatván, az ujonnan kibocsátandó 15,000 drb 100 forint névértékű bemutatóra szóló részvényekre nézve ezennel nyilvános aláírás hirdettetik a következő feltételek mellett:

1. A 100 frt névértékű bemutatóra szóló részvények kibocsátási ára részvényenként 110 forintban határozatik meg, melyből részvényenként 10 frt a tartalékalapra fordittatik.
2. A részvények aláírása alkalmával, vagy legkésőbb f. évi június hó 26-ig bezárólag a Budapest VIII. IX. X. ker. takarékpénztár részvénytársaságnál Budapesten vagy ezen intézet által meghatározandó fizetési helyeken részvényenként 30 frt fizetendő.
3. A további befizetések ugyancsak a Budapest VIII. IX. X. ker. takarékpénztár részvénytársaságnál következőleg eszközleendőek:

a) 1894. augusztus	1-én részvényenként	30 frt
b) 1894. szeptember	1-én	25 frt
c) 1894. október	1-én	25 frt

A befizetésekről ideiglenes térítvények szolgáltatnak ki, melyek az utolsó részletfizetés alkalmával társasági részvényekkel fognak kicseréltetni.

4. A régi részvényesek minden egyes részvény után ugyancsak 110 frt kibocsátási árban és a fenti feltételek mellett egy-egy újabb részvényre tarthatnak igényt, de kötelesek e részbeni elővételi jogukat 1894. évi június hó 21-ig bezárólag gyakorolni és e czélból részvényeiket a folyó szelvényekkel együtt lebélyegzés végett a Budapest VIII. IX. X. ker. takarékpénztárnál a fenti határnapig bemutatni, mert ellen esetben e részbeni joguktól esznek és a fennmaradó részvények az új aláíróknak adatnak ki. Az új részvényesek az 1894. évi osztalékban a régi részvényesekkel egyenlően részesednek.

5. A részvényaláírás zárhatárídejéül 1894. évi június hó 26-ik napja tűzetik ki.

6. Tuljegyzés esetén az igazgatóság fenntartja magának a jogot a feles aláírások tetszés szerinti leszállítására.

Ezen feltételek értelmében kibocsátott részvényekre 1894. évi június hó 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25. és 26-án jegyezni és egyuttal a befizetéseket teljesíteni lehet Budapesten, a Budapest VIII. IX. X. ker. takarékpénztár részvénytársaságnál Budapesten, üllői-ut 2. szám

az aradi pénzüintézetek utján.

Kelt Budapesten, 1894. évi június hóban.

A Tarnóczy tűzoltószer- és gépgyár-részvénytársaság:

Dr. Rosenberg Gyula s. k.

Kossuth Ferencz s. k.

ügyvéd, mint jegyző.

elnök.